

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»

Консолідована фінансова звітність

станом на 31 грудня 2018 р.

разом зі звітом незалежного аудитора

Переклад з оригіналу англійською мовою

Зміст

Звіт незалежного аудитора

Консолідована фінансова звітність

Консолідований звіт про фінансовий стан	1
Консолідований звіт про сукупний дохід	2
Консолідований звіт про рух грошових коштів	3
Консолідований звіт про зміни у власному капіталі	4

Примітки до консолідованої фінансової звітності

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Акціонерам та Раді директорів
Приватного акціонерного товариства «Фарлеп – Інвест»

Думка

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності Приватного акціонерного товариства «Фарлеп – Інвест» (Україна) (далі – «Компанія») та її дочірніх компаній Приватне акціонерне товариство «Світ» (Україна), Товариство з обмеженою відповідальністю «КЕЙБЛ ТВ-ФІНАНСИ» (Україна), що включає консолідований звіт про фінансовий стан станом на 31.12.2018 р., консолідований звіт про прибутки чи збитки та інший сукупний дохід за рік, що закінчився 31.12.2018 р., Консолідований звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31.12.2018 р., консолідований звіт про зміни у капіталі за рік, що закінчився 31.12.2018 р., та приміток до консолідованої фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2018 року, та її фінансові результати, а також рух грошових потоків за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (IAS, IFRS, IFRIC, SIC).

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Компанії згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту консолідованої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Пояснювальний параграф

Продаж дочірньої компанії

Ми звертаємо увагу на Примітку 35 «Події після закінчення звітного періоду» консолідованої фінансової звітності Компанії, яка розкриває інформацію про продаж після звітної дати дочірньої компанії ПрАТ «Світ». Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Операції з пов'язаними особами

Ми звертаємо увагу на Примітку 8 «Операції з пов'язаними сторонами» консолідованої фінансової звітності Компанії, яка розкриває, що значна частина операцій та заборгованості Компанії складається з операцій та заборгованостей з пов'язаними сторонами. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Інші питання

Аудит консолідованої фінансової звітності Компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2017 р., був проведений іншим аудитором, який 23 квітня 2018 р. висловив немодифіковану думку щодо цієї консолідованої фінансової звітності.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за консолідовану фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання консолідованої фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (IAS, IFRS, IFRIC, SIC) та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю.

- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Компанії.

- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом.

- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у консолідованій фінансової звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі.

- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує консолідована фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Партнером завдання із аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Домрачов А.П.

Директор
ТОВ «Крестон Джі Сі Джі Аудит»
А.П. Домрачов

м. Київ, Україна
22 квітня 2019 року

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»
Консолідований звіт про фінансовий стан
(у тисячах гривень)

	Прим.	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Активи			
Необоротні активи			
Основні засоби	9	587 899	586 171
Актив з права використання	10	307 307	-
Нематеріальні активи	11	21 491	17 813
Відстрочені податкові активи	30	4 918	3 466
Довгострокова торгова дебіторська заборгованість	14	3 340	1 465
Інвестиції	1	301	-
Всього необоротних активів		925 256	608 915
Оборотні активи			
Товарно-матеріальні запаси	12	6 230	3 946
Торгова та інша дебіторська заборгованість	14	95 549	158 148
Передоплата з поточного податку на прибуток		37	9
Передоплати	15	14 890	10 351
Грошові кошти та їх еквіваленти	17	281 795	14 508
ОВДП	16	145 773	-
Інші оборотні активи	13	6 222	3 416
Всього оборотних активів		550 496	190 378
Активи, утримувані для продажу		818	3 134
Всього активів		1 476 570	802 427
Капітал			
Акціонерний капітал	18	852 439	852 439
Резерв переоцінки	19	274 084	318 987
Непокриті збитки		(865 476)	(783 957)
Капітал, що належить власнику Групи		261 047	387 469
Неконтрольована частка		(8 175)	105
Всього капіталу		252 872	387 574
Зобов'язання			
Довгострокові зобов'язання			
Позики	20	1 483	1 353
Доходи майбутніх періодів – довгострокові	7	472 912	-
Довгострокові орендні зобов'язання	22	267 745	-
Інші довгострокові зобов'язання		-	1 509
Всього довгострокових зобов'язань		742 140	2 862
Поточні зобов'язання			
Позики	20	960	46 826
Фінансова допомога, отримана від пов'язаних сторін та материнської компанії	8	224 351	224 351
Аванси, отримані від клієнтів		12 166	15 546
Торгова та інша кредиторська заборгованість	23	54 457	94 152
Інша поточна заборгованість	7	70 072	-
Короткострокові орендні зобов'язання	22	62 405	-
Інші зобов'язання	21	26 999	22 635
Доходи майбутніх періодів – поточні	25	30 148	8 481
Всього поточних зобов'язань		481 558	411 991
Всього зобов'язань		1 223 698	414 853
Всього капіталу та зобов'язань		1 476 570	802 427

Примітки, що додаються на сторінках 5-38, є невід'ємною частиною даної консолідованої фінансової звітності.

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»
Консолідований звіт про сукупний дохід
(у тисячах гривень)

	Прим.	2018 р.	2017 р.
Дохід	27	636 430	616 138
Операційні витрати	28	(595 548)	(599 293)
Операційний прибуток		40 882	16 845
Фінансові доходи і витрати, чиста сума	29	(34 042)	(9 342)
Прибуток/(збиток) від курсової різниці, чиста сума		(3 755)	511
Прибуток/(збиток) до оподаткування		3 085	8 014
Доходи/(витрати) з податку на прибуток	30	1 802	1 763
Прибуток/(збиток) за рік		4 887	9 777
Прибуток/(збиток) за рік, що належить власнику Групи		6 077	9 828
(Збиток)/прибуток за рік, що належить неконтролюючим учасникам		(1 190)	(51)
Інший сукупний дохід, що не буде віднесений до прибутків та збитків у наступних періодах:			
Переоцінка основних засобів, за вирахуванням податкового ефекту		(310)	(28 035)
Усього інший сукупний дохід, що не буде віднесений до прибутків та збитків у наступних періодах		(310)	(28 035)
Інший сукупний дохід, що може бути віднесений до прибутків та збитків у наступних періодах:			
Зміна в доходах майбутніх періодів через зміни у очікуваному періоді відносин з клієнтом		(9 289)	-
Інший сукупний дохід за рік		(13)	-
Усього інший сукупний дохід, що може бути віднесений до прибутків та збитків у наступних періодах:		(9 302)	-
Усього сукупний прибуток за рік, за вирахуванням податкового ефекту		(4 725)	(18 258)
Власник материнської компанії		(3 535)	(18 207)
Неконтрольована частка		(1 190)	(51)
Усього сукупний прибуток/(збиток) за рік, за вирахуванням податкового ефекту		(4 725)	(18 258)
Довідково:			
EBITDA	36	163 428	120 223

Генеральний директор _____ Мурат Чинар

Фінансовий директор _____ Андрій Молибога

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»
Консолідований звіт про рух грошових коштів
(у тисячах гривень)

	Прим.	2018 р.	2017 р.
Операційна діяльність			
Грошові надходження від клієнтів		690 709	646 536
Виплати постачальникам		(321 421)	(298 443)
Оплати по короткостроковій оренді	22	(3 272)	-
Виплати співробітникам та пов'язані податки		(230 075)	(187 578)
ПДВ сплачений		(64 413)	(52 137)
Інші податки сплачені		(4 908)	(4 845)
Чисті грошові кошти від операційної діяльності		66 620	103 532
Інвестиційна діяльність			
Придбання основних засобів і нематеріальних активів		(39 041)	(76 759)
Надходження від продажу основних засобів		8 174	4 922
Об'єднання бізнесу	7	403 974	-
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності		373 107	(71 837)
Фінансова діяльність			
Погашення кредитів	8	(45 728)	(9 092)
Відсотки отримані		34 392	1 422
Відсотки сплачені	8	(1 140)	(9 309)
Фінансова допомога видана		(450)	(10 700)
Повернення фінансової допомоги виданої		57 988	-
Фінансова допомога отримана	8	117 570	117 570
Погашення фінансової допомоги отриманої	8	(117 570)	(117 835)
Оплати орендних зобов'язань – тіло	22	(4 828)	-
Оплати орендних зобов'язань – відсотки	22	(62 973)	-
Купівля ОВДП	16	(149 216)	-
Чисті грошові кошти, використані в фінансовій діяльності		(171 955)	(27 943)
Чисте (зменшення)/збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		267 772	3 751
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	17	14 508	10 420
Вплив зміни валютних курсів на грошові кошти та їх еквіваленти		(485)	337
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	17	281 795	14 508

Примітки, що додаються на сторінках 5-38, є невід'ємною частиною даної консолідованої фінансової звітності.

Переклад з оригіналу англійською мовою

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»
Консолідований звіт про зміни у власному капіталі
(у тисячах гривень)

	Належить власнику Групи				Неконтрольована частка	Всього капіталу Непокриті збитки
	Акціонерний капітал	Резерв переоцінки	Непокриті збитки	Всього		
Залишок на 1 січня 2017	852 439	394 320	(841 083)	405 676	156	405 832
Прибуток/(збиток) за рік	–	–	9 828	9 828	(51)	9 777
Інший сукупний дохід за рік	–	(28 035)	–	(28 035)	–	(28 035)
Усього сукупний збиток за рік	–	(28 035)	9 828	(18 207)	(51)	(18 258)
Рекласифікація до непокритих збитків	–	(47 298)	47 298	–	–	–
Залишок на 31 грудня 2017	852 439	318 987	(783 957)	387 469	105	387 574
Ефект від прийняття нових облікових стандартів (Прим. 5)	–	–	(14 452)	(14 452)	–	(14 452)
Залишок на 31 грудня 2017 (перерахований)	852 439	318 987	(798 409)	373 017	105	373 122
Прибуток/(збиток) за рік	–	–	6 077	6 077	(1 190)	4 887
Інший сукупний дохід за рік	–	(310)	(9 302)	(9 612)	–	(9 162)
Усього сукупний прибуток за рік, за вирахуванням податкового ефекту	–	(310)	(3 225)	(3 535)	(1 190)	(4 725)
Об'єднання бізнесу		1 900	(110 335)	(108 435)	(7 090)	(115 525)
Рекласифікація до непокритих збитків	–	(46 493)	46 493	–	–	–
Залишок на 31 грудня 2018	852 439	274 084	(865 476)	261 047	(8 175)	252 872

Примітки, що додаються на сторінках 5-38, є невід'ємною частиною даної консолідованої фінансової звітності.

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
(у тисячах гривень)****1. ПрАТ «Фарлеп-Інвест» та його діяльність**

ПрАТ «Фарлеп-Інвест» (далі – Компанія) є приватним акціонерним товариством, що зареєстроване в Україні згідно з українським законодавством. Компанія та її дочірні компанії (далі разом – Група) знаходиться у власності Ucomline Holding Limited (100% власником якої є System Capital Limited (SCM)), фактичний контроль над якою здійснює пан Рінат Ахметов. Ucomline Holding Limited володіє 99,99% акцій Компанії. Пан Ахметов також володіє частками в капіталі ряду інших компаній, що не входять до складу Групи. Інформація про операції з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 8.

Група є одним з найбільших операторів фіксованого зв'язку в Україні, та надає повний спектр телекомунікаційних послуг на оптовому та роздрібному ринках. Група надає послуги телефонного зв'язку, доступу в Інтернет, передачі даних, цифрового телебачення через мережу Інтернет (IPTV), обслуговування телекомунікаційних мереж та транзит голосового трафіку для операторів разом з іншими супутніми послугами. Група здійснює свою діяльність під торговою маркою «Beга» і надає свої послуги в більшості областей України. Мережа покриває всі міста з населенням понад мільйон чоловік.

Група має дочірні компанії: ПрАТ «Світ» та ТОВ «Кейбл ТВ-Фінанси».

Незважаючи на той факт, що Компанія володіє лише 5% ТОВ «Кейбл ТВ-Фінанси», вона здійснює повний операційний контроль над ним.

Також протягом 2018 року Компанія інвестувала у ТОВ «Діджітал Скрінз». При цьому, ТОВ «Діджітал Скрінз» стало дочірньою компанією лише 1 січня 2019 року, це день, коли Компанія отримала операційний контроль над ним. Тому станом на 31 грудня 2018 року ця компанія не консолідується.

Станом на 31 грудня 2018 року деталі по відповідним інвестиціям були наступні:

Компанія	Країна	Індустрія	Частка, %	Сума
ПрАТ «Світ»	Україна	Телекомунікації	82,4%	34
ТОВ «Кейбл ТВ-Фінанси»	Україна	Телекомунікації	5%	2
ТОВ «Діджітал Скрінз»*	Україна	Телекомунікації	100%	301

(*будь ласка, див. вище)

Юридична адреса Групи: провулок Гуцала, 3, м. Київ, Україна.

Фактична адреса Групи: вулиця Солом'янська, 3, м. Київ, Україна.

Станом на 31 грудня 2018 року в Групі працювали 1 049 особи (на 31 грудня 2017 року: 1 059 осіб).

Консолідована фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, затверджена до випуску Загальними зборами акціонерів 22 квітня 2019 року.

2. Операційне середовище, і здатність Групи продовжувати діяльність на безперервній основі

Операційне середовище. Економічна ситуація в Україні багато в чому обумовлена геополітичною напругою і військовим конфліктом на сході України.

Телекомунікаційний ринок є менш вразливим до негативних наслідків економічної нестабільності в порівнянні з багатьма іншими секторами. Ринок телекомунікацій в Україні регулюється Національною комісією, що здійснює регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (НКРЗІ). НКРЗІ видає ліцензії на надання телекомунікаційних послуг і забезпечує регулювання тарифів і контроль за дотриманням положень і вимог чинного законодавства.

Керівництво стежить за розвитком подій в поточній ситуації та вживає заходів, в разі необхідності, для мінімізації негативного впливу, наскільки це можливо. Подальші несприятливі події в політичних, макроекономічних умовах та/або умовах міжнародної торгівлі можуть також негативно вплинути непередбачуваним чином на фінансовий стан Групи та її фінансові результати.

Безперервність діяльності. Ця консолідована фінансова звітність була підготовлена відповідно до принципу подальшого функціонування Групи в якості безперервно діючого підприємства, який передбачає реалізацію активів і виконання фінансових та інших зобов'язань в ході нормального ведення бізнесу. В 2018 році Група отримала 4 887 тис. грн. прибутку (2017 рік: 9 777 тис. грн. прибутку) та згенерувала 66 620 тис. грн. грошових коштів від операційної діяльності (2017 рік: 103 532 тис. грн.). Станом на 31 грудня 2018 року оборотні активи Групи перевищували поточні зобов'язання на 69 756 тис. грн. (31 грудня 2017 року: поточні зобов'язання перевищували оборотні активи на 218 479 тис. грн.).

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)

(у тисячах гривень)

Ліквідність Групи значною мірою залежить від постійного рефінансування кінцевою материнською компанією та іншими пов'язаними сторонами. Станом на 31 грудня 2018 та 2017 років перевищення поточних зобов'язань над поточними активами, в основному, було обумовлено непогашеним залишком фінансової допомоги, отриманої від пов'язаних сторін і кінцевої материнської компанії в розмірі 224 351 тис. грн. (Примітка 8). Більш того, основною частиною отриманих позик на 31 грудня 2017 року є отриманий кредит від банку, що є пов'язаною стороною. У 2018 році цей кредит та відсотки по ньому були повністю погашені (Примітка 20).

З точки зору політики, управління ліквідністю здійснюється кінцевою материнською компанією - групою компаній СКМ (група СКМ). У випадку недостатньої або надлишкової ліквідності окремих підприємств, група СКМ переміщує ресурси та фінансування між компаніями групи СКМ, щоб досягти оптимального фінансування потреб бізнесу кожного підприємства. Згідно з цією політикою, фінансова допомога надається Групі на короткостроковій основі та рефінансується щорічно. Неоплачена фінансова допомога спочатку була отримана Групою від материнської компанії в 2015 та 2016 роках, після чого вона була успішно подовжена без будь-яких значних виплат.

З огляду на минулу історію продовжень та домовленостей з СКМ, що, як основний акціонер, затвердила стратегію розвитку Групи та бюджет на наступні п'ять років, керівництво Групи має обґрунтовані очікування, що кінцева материнська компанія не буде вимагати повернення фінансової допомоги при настанні дати погашення та продовжить її на новий термін при необхідності. Разом з тим, Група не потребує додаткового фінансування від материнської компанії, щоб продовжувати діяльність в найближчому майбутньому.

3. Основні принципи облікової політики

Основа підготовки інформації. Ця консолідована фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), прийнятих Європейським Союзом (ЄС). Консолідована фінансова звітність підготовлена на основі принципу історичної вартості, за винятком окремих груп основних засобів, фінансових активів та фінансових зобов'язань, які обліковуються за справедливою вартістю.

Основні принципи облікової політики, що застосовуються при підготовці цієї консолідованої фінансової звітності, описані нижче. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх представлених звітних періодів.

Основа консолідації. Консолідована фінансова звітність складається з фінансової звітності Компанії та її дочірніх підприємств. Контроль виникає тоді, коли Група зазнає ризику, який пов'язаний із змінним доходом від участі у об'єкті інвестицій, або має право на отримання такого доходу, а також існує можливість впливати на дохід за допомогою здійснення своїх повноважень щодо об'єкта інвестицій. Таким чином, Група контролює об'єкт інвестицій тільки тоді, коли Група:

- ▶ має повноваження щодо об'єкта інвестицій (напр., існуючі права, які надають можливість у поточний момент часу керувати значущими видами діяльності об'єкта інвестицій);
- ▶ зазнає ризику, який пов'язаний із змінним доходом від участі у об'єкті інвестицій, або має право на отримання такого доходу;
- ▶ має можливість здійснювати свої повноваження щодо об'єкта інвестицій задля впливу на величину доходу.

В цілому, існує припущення, що більшість прав голосу означає контроль. Для підтвердження цього припущення, а також, коли Група не має більшості прав голосу або подібних прав щодо об'єкту інвестицій, Група бере до уваги всі відповідні факти та обставини при оцінці того, чи має вона повноваження щодо об'єкта інвестицій, в т.ч.:

- ▶ контрактні домовленості з тими, хто має решту прав голосу в об'єкті інвестування;
- ▶ права, які впливають з інших контрактних домовленостей;
- ▶ права голосу Групи та потенційні права голосу.

Група повторно оцінює, чи має вона контроль над об'єктом інвестицій, якщо факти та обставини свідчать про те, що є зміни у одному або чи кількох із трьох елементів контролю. Консолідація дочірнього підприємства починається, коли Група отримує контроль над дочірнім підприємством; консолідація припиняється, коли Група втрачає контроль над дочірнім підприємством. Активи, зобов'язання, доходи та витрати дочірнього підприємства, яке було придбане або відчужене протягом року, включаються у консолідовану фінансову звітність від дати, коли Група отримує контроль над дочірнім підприємством, до дати, коли Група втрачає контроль над ним.

Прибутки та збитки, а також кожен компонент іншого сукупного доходу включаються до фінансових результатів материнської компанії Групи та до частки неконтролюючих учасників, навіть якщо це має наслідком те, що частка неконтролюючих учасників має негативний баланс. У разі потреби, фінансова звітність дочірніх підприємств коригується, щоб привести їх облікову політику у відповідність з обліковою політикою Групи. При консолідації повністю виключаються всі внутрішньо групові активи, зобов'язання, капітал, доходи, витрати та потоки грошових засобів, які пов'язані з операціями між підприємствами Групи. Зміна у частці володіння дочірнім підприємством без втрати контролю обліковується як операція з капіталом.

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)****(у тисячах гривень)**

Якщо Група втрачає контроль над дочірнім підприємством, вона припиняє визнавати відповідні активи (в т.ч. гудвіл), зобов'язання, частки неконтролюючих учасників та інших компонентів капіталу, у той час як отриманий в результаті прибуток чи збиток визнається у прибутках або збитках. Будь-яка частка, що зберіглася в капіталі цієї компанії, визнається за справедливою вартістю.

Для обліку придбання компаній під спільним контролем використовується метод обліку попереднього власника (попередника), причому перспективно.

Використання бухгалтерських оцінок. Підготовка консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає застосування деяких істотних облікових оцінок. Вона також вимагає від керівництва професійних суджень в процесі застосування облікової політики Групи. Питання, які характеризуються підвищеною складністю або більшою мірою вимагають суджень, а також питання, де припущення та розрахунки є суттєвими для консолідованої фінансової звітності, описані в Примітках 2 і 4.

Функціональна валюта і валюта представлення. Статті фінансової звітності кожної з компаній Групи оцінюються з використанням валюти первинного економічного середовища, в якому працює кожна така компанія Групи (функціональної валюти). Ця консолідована фінансова звітність представлена в гривнях, яка є функціональною валютою Групи і валютою представлення Групи. Суми округлюються до тисяч, окрім випадків, коли зазначено інше.

Операції, деноміновані у валютах, відмінних від відповідної функціональної валюти, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом на дату операції. Прибутки і збитки від курсових різниць, що виникають в результаті розрахунку по операціях і перерахунку монетарних активів і зобов'язань, деномінованих в іноземній валюті, в функціональну валюту кожного підприємства на кінець року, включаються до складу прибутку або збитку. Немонетарні статті на кінець року не перераховуються.

Курси обміну, що використовувалися для перерахунку сум в іноземній валюті, були наступними:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Долар США (UAH/USD)	27,6883	28,0672
Євро (UAH/EUR)	31,7141	33,4954

	Середньозважений курс	
	2018 р.	2017 р.
Долар США (UAH/USD)	27,2016	26,5947
Євро (UAH/EUR)	32,1341	30,0128

Основні засоби. Починаючи з 31 грудня 2016 р. балансова вартість усіх груп основних засобів (за винятком земельних ділянок та незавершених капітальних інвестицій) обліковується за моделлю переоцінки. Станом на 31 грудня 2016 р. процес оцінювання всіх груп, за винятком земельних ділянок, був здійснений незалежними оцінювачами. Незавершені капітальні інвестиції обліковуються за історичною вартістю.

Справедлива вартість об'єктів нерухомості була визначена з посиланням на ринкову вартість відповідних об'єктів на дату оцінки. Справедлива вартість спеціалізованої телекомунікаційної мережі та обладнання була визначена з використанням підходу залишкової відновлюваної вартості, оскільки для таких об'єктів не було наявної інформації щодо ринкової вартості. До наступної періодичної переоцінки ці об'єкти будуть обліковуватися по переоціненій вартості за вирахуванням наступного накопиченого зносу та резерву на знецінення. Земельні ділянки обліковуються за первісною вартістю. Суттєві облікові припущення та фактори, котрі беруться до уваги при визначенні справедливої вартості основних засобів, розкриті у Примітці 4.

Збільшення вартості від переоцінки визнається у складі іншого сукупного доходу і відображається у статті резерву переоцінки в капіталі. Однак таке збільшення має визнаватися у складі прибутків і збитків у тому розмірі, в якому воно відновлює суму зменшення вартості від переоцінки того ж активу, яке раніше було визнане у складі прибутків і збитків. Зменшення вартості від переоцінки визнається у складі прибутків і збитків; за винятком ситуації, коли по даному активу існує резерв переоцінки відображений у статті «збільшення вартості від переоцінки», – у такому разі спершу зменшується сума у даній статті.

Раз на рік різниця між сумою амортизації, розрахованої на основі переоціненої балансової вартості активу, та сумою амортизації, розрахованої на основі первісної вартості активу, переноситься з резерву переоцінки на нерозподілений прибуток (непокритий збиток). Після продажу активу відповідний резерв переоцінки переноситься на нерозподілений прибуток (непокритий збиток).

Коли переоцінюється об'єкт основних засобів, на дату переоцінки сума накопиченої амортизації віднімається від історичної вартості активу, а нова балансова вартість дорівнює його переоціненій вартості.

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
(у тисячах гривень)**

Амортизація. Амортизація відноситься на прибутки і збитки за прямолінійним методом так, щоб вартість окремих основних засобів зменшувалася до їх ліквідаційної вартості протягом розрахункового строку їх корисної експлуатації. Нарахування амортизації починається з дати придбання, а щодо активів, створених компаніями Групи самостійно, – з того часу, коли створення активу завершено і він готовий до експлуатації. Розрахункові терміни експлуатації основних засобів є такими:

	Строк корисної експлуатації, років
ВОЛЗ, будівлі та споруди	8-25
Телекомунікаційне обладнання та мережеві комутатори	5
Інше	1-5

Незавершені капітальні інвестиції представляють собою вартість основних засобів, будівництво яких ще не завершено. Після завершення будівництва актив переноситься до складу відповідної категорії основних засобів. Незавершені капітальні інвестиції не амортизуються.

Ліквідаційна вартість основного засобу – це розрахункова сума, яку Група отримала б в даний момент від продажу цього активу, за вирахування витрат на вибуття, якби стан та період використання об'єкта основних засобів були такими, які очікуються в кінці терміну його експлуатації. Ліквідаційна вартість і терміни їх корисного використання переглядаються та, за необхідності, коригуються станом на кінець кожного звітного періоду.

Невстановлене обладнання представляє собою обладнання, придбане Групою, але ще не введене в експлуатацію. Таке обладнання не амортизується.

Тимчасово демонтоване обладнання продовжує амортизуватися протягом очікуваного залишкового строку корисної експлуатації.

Актив з права користування та орендні зобов'язання. Компанія має певні орендні договори, зокрема з оренди:

- кабельної каналізації
- технічних приміщень
- технічного обладнання
- останньої милі
- офісних приміщень
- складів
- транспортних засобів
- датацентру.

Оренда визнається, вимірюється та презентується відповідно до МСФЗ 16 *Оренда*.

Застосовуючи МСФЗ 16, Компанія має робити коригування, які впливають на оцінку орендних зобов'язань та оцінку активу з права користування. Це включає в себе: визначення договорів, до яких застосовується МСФЗ 16, визначення строку оренди та ставки відсотка щодо майбутніх орендних платежів.

Строк оренди, визначений Компанією, складається з невідомого періоду оренди разом з періодами, які охоплюються можливістю продовження оренди у випадку, якщо Компанія обґрунтовано впевнена у тому, що вона реалізує таку можливість, та періодами, які охоплюються можливістю припинити дію оренди, якщо Компанія обґрунтовано впевнена у тому, що вона не реалізує таку можливість. Для орендних договорів з невизначеним строком Компанія прирівнює тривалість договору до економічного корисного строку експлуатації необоротних активів, які розміщені у орендованому приміщенні та фізично поєднані з ним, або ж прирівнює тривалість договору до середнього типового ринкового строку договору відповідного виду оренди. Той самий економічний корисний строк експлуатації застосовується для визначення строків амортизації активу з права користування.

Розрахункові строки експлуатації активів з права користування є такими:

	Строк корисної експлуатації, років
Кабельна каналізація	15
Технічні приміщення	10
Технічне обладнання	5
Офісні приміщення	8
Склади	10
Датацентр	10
Остання миля	10
Транспортні засоби	5

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
(у тисячах гривень)

Амортизація відноситься на прибутки і збитки за прямолінійним методом.

На дату початку оренди Компанія визнає актив з права користування та орендне зобов'язання.

На дату початку оренди Компанія оцінює актив з права користування за собівартістю, а орендне зобов'язання – за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на таку дату.

В подальшому, Компанія оцінює актив з права користування за собівартістю з вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків внаслідок зменшення корисності, та з коригуванням на будь-яку переоцінку орендного зобов'язання.

Орендне зобов'язання переоцінюється, якщо виконується будь-яка з таких двох умов: або змінився строк оренди, або змінилася оцінка можливості придбання базового активу. Переоцінка здійснюється шляхом дисконтування переглянутих орендних платежів з використанням переглянутої ставки дисконту.

Також, якщо наявна модифікація оренди, яка обліковується як окрема оренда, орендар має переоцінити орендне зобов'язання шляхом коригування активу з права користування.

Компанія вирішила не визнавати актив з права користування та орендні зобов'язання до оренди зі строком 12 місяців або менше, та оренди, за якою базовий актив є малоцінним. Орендні платежі, пов'язані з такою орендою, визнаються у звіті про сукупний дохід як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди.

Також, Компанія використала модифікований ретроспективний підхід для переходу на МСФЗ 16, та вирішила використати практичний прийом, який дозволяє не переоцінювати, чи договір є орендним, або містить оренду на дату першого застосування. Порівняльна інформація за 2017й рік не перераховується.

Товарно-матеріальні запаси. Запаси складаються з клієнтського обладнання, палива, офісних запасів та запасних частин. Запаси обліковуються за меншою з двох вартостей: собівартістю або чистою вартістю реалізації. Чиста вартість реалізації являє собою розрахункову ціну продажу в ході звичайної господарської діяльності за вирахуванням маркетингових витрат на продаж. Собівартість запасів, що використовуються в будівництві основних засобів та при наданні інших послуг визначаються за середньозваженим методом.

Нематеріальні активи. Всі нематеріальні активи Групи мають визначені строки експлуатації і включають переважно капіталізоване програмне забезпечення та телекомунікаційні ліцензії. Придбані нематеріальні активи капіталізуються з урахуванням витрат, понесених на їх придбання та введення в експлуатацію.

Нематеріальні активи обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та збитків від знецінення при їх наявності. При знеціненні балансова вартість нематеріальних активів зменшується до вищої з двох оцінок: (i) до вартості використання, або (ii) до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж. Амортизація відноситься на прибутки та збитки прямолінійним методом так, щоб вартість окремих активів зменшувалася до їх ліквідаційної вартості протягом їхнього строку корисної експлуатації. Амортизація нараховується з місяця, наступного за місяцем введення об'єкта в експлуатацію. Розрахункові строки корисної експлуатації є такими:

	Строк корисної експлуатації, років
Ліцензії	5
Програмне забезпечення	5-10
Інші нематеріальні активи	1-10

Знецінення нефінансових активів. Активи, які амортизуються, аналізуються на предмет їх можливого знецінення в разі будь-яких подій або зміни обставин, які вказують на те, що відшкодування балансової вартості може стати неможливим. Збиток від знецінення визнається у сумі, на яку балансова вартість активу перевищує вартість його відшкодування. Вартість відшкодування активу – це вища з двох величин: (i) справедливої вартості активу за вирахуванням витрат на продаж або (ii) вартості використання. Для розрахунків можливого знецінення активи групуються на найнижчому рівні, на якому існують окремо ідентифіковані грошові потоки (на рівні одиниць, що генерують грошові кошти).

Одиниця, що генерує грошові потоки, – це найменша група активів, яка ідентифікується, що генерує притік грошових коштів, який значною мірою незалежний від притоку грошових коштів від інших активів чи груп активів. Зважаючи на специфіку операцій Групи, керівництво дійшло висновку, що Група має одну одиницю, що генерує грошові потоки, і ця одиниця – це мережа Групи в цілому.

Класифікація фінансових активів. Класифікація залежить від того, з якою метою були придбані фінансові активи. Керівництво визначає класифікацію фінансових активів при первісному визнанні. Група класифікує всі свої фінансові активи за наступними категоріями: кредити та дебіторська заборгованість. Кредити та дебіторська заборгованість, включаючи фінансову дебіторську заборгованість, – це непохідні фінансові активи, що не котируються, з фіксованими або обумовленими платежами, які виникають, коли Група надає кошти, товари або послуги безпосередньо дебітору, крім заборгованості, яка створюється з наміром продажу відразу ж або протягом

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)

(у тисячах гривень)

короткого проміжку часу, або інструментів, які котируються на відкритому ринку. Кредити та дебіторська заборгованість включають в себе переважно кредити, дебіторську заборгованість за основною діяльністю та іншу дебіторську заборгованість, а також грошові кошти та їх еквіваленти.

Початкове визнання фінансових зобов'язань. Фінансові зобов'язання складаються, в основному, з позик та кредиторської заборгованості.

Фінансові активи і зобов'язання Групи початково визнаються за справедливою вартістю плюс витрати на проведення операції з придбання активів/зобов'язань. Справедливу вартість при початковому визнанні найкраще підтверджує ціна операції. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише тоді, коли існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом або методи оцінки, для яких використовуються тільки дані з відкритих ринків.

Всі операції з придбання та продажу фінансових інструментів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або умовами ринку (договори «звичайної» купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення угоди, тобто на дату, коли Група зобов'язується здійснити поставку фінансового інструменту. Всі інші операції купівлі-продажу визнаються на дату розрахунку, при цьому зміна вартості між датою виникнення зобов'язання і датою розрахунку не визнається для активів, які обліковуються за первісною або амортизованою вартістю.

Подальша оцінка фінансових інструментів. Після первісного визнання фінансові зобов'язання, кредити і дебіторська заборгованість Групи оцінюються за амортизованою вартістю. Амортизована вартість являє собою вартість при первісному визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані відсотки, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані відсотки включають амортизацію витрат на проведення операцій, відстрочених при початковому визнанні, та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нарахований процентний дохід та нараховані процентні витрати, включаючи нарахований купонний та амортизований дисконт або премію (у тому числі комісії, якщо такі є, які відстрочуються при первісному визнанні), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це ставка, яка точно дисконтує розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) протягом терміну дії фінансового інструменту або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкового значення. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні винагороди та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Витрати на проведення операції – це додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Додаткові витрати – це витрати, які не були б понесені, якби операція не відбулася. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні винагороди, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають в якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки і збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Справедливою вартістю фінансових активів і зобов'язань із датою погашення менше року вважається їх номінальна вартість, за вирахуванням розрахункових коригувань по кредиту. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань розраховується шляхом дисконтування майбутніх договірних грошових потоків за поточною ринковою відсотковою ставкою для подібних фінансових інструментів, інформація про яку доступна для Групи.

При оцінці справедливої вартості фінансових інструментів Група використовує різні методи оцінки і допущення, засновані на ринкових умовах, що існують на звітну дату.

Забезпечення під знецінення кредитів та дебіторської заборгованості створюється у випадках, коли існує об'єктивне свідчення того, що Група не зможе отримати повну суму заборгованості відповідно до первинних умов. Забезпечення створюється в сумі різниці між балансовою вартістю активу та теперішньою вартістю попередньо оцінених майбутніх грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою фінансового активу. Сума забезпечення визнається в прибутку чи збитку.

Припинення визнання фінансових активів. Група списує фінансові активи, коли (i) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів втратили свою чинність або (ii) коли Група передала, в основному, всі ризики і вигоди володіння активами, або (iii) коли Група не передавала і не зберігала, в основному, всі ризики і вигоди володіння, але не зберегла контроль. Контроль вважається збереженням, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення при цьому додаткових обмежень на

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
(у тисячах гривень)

перепродаж.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Група припиняє визнавати фінансове зобов'язання, коли зобов'язання погашено, анульовано, або строк його дії закінчується.

У разі обміну фінансовими зобов'язаннями між існуючим позичальником та позикодавцем на суттєво відмінних умовах або у випадку значної зміни умов існуючого зобов'язання, такий обмін або зміна умов обліковується як погашення первісного зобов'язання та визнання нового зобов'язання, а різниця між їх балансовими вартостями визнається у прибутку та збитку.

Взаємозалік фінансових інструментів. Фінансові активи та зобов'язання слід зараховувати і чисту суму визнавати у звіті про фінансовий стан лише у випадку, якщо в теперішній час існує юридично забезпечене право на згортання визнаних сум, а також існує намір або погасити зобов'язання на нетто-основі, або продати актив і одночасно погасити зобов'язання.

Податок на прибуток. Податки нараховуються в консолідованій фінансовій звітності відповідно до законодавства України, яке діяло або було фактично введено в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати/доходи з податку на прибуток включають поточний податок та відстрочений податок та відображаються у складі прибутку або збитку за рік, крім випадків, коли вони відносяться до операцій, які визнані в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу, в тому ж самому або іншому періоді.

Відстрочений податок на прибуток обчислюється за методом балансових зобов'язань за невикористаними податковими збитками та тимчасовими різницями між податковою базою активів та зобов'язань та балансовою вартістю активів і зобов'язань для цілей консолідованої фінансової звітності. Відстрочені податкові зобов'язання визнаються за всіма оподатковуваними тимчасовими різницями, крім випадків, коли:

- ▶ Відстрочене податкове зобов'язання виникає в результаті первісного визнання гудвілу або активу чи зобов'язання в господарській операції, яка не є об'єднанням компаній, і на момент здійснення операції не впливає ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток або збиток; і
- ▶ Щодо оподатковуваних тимчасових різниць, що відносяться до інвестицій в дочірні та асоційовані підприємства, а також з часткою участі у спільній діяльності, якщо материнська компанія може контролювати розподіл у часі сторнування тимчасових різниць, і існує значна ймовірність того, що тимчасова різниця не буде відсторнована в найближчому майбутньому.

Відстрочені податкові активи визнаються за всіма тимчасовими різницями, які підлягають вирахуванню, а також для перенесення на наступні періоди невикористаних податкових пільг та податкових збитків, якщо існує ймовірність отримання оподаткованого прибутку, за рахунок якого можна використати тимчасову різницю, що підлягає вирахуванню, та невикористані податкові пільги і податкові збитки, крім випадків, коли:

- ▶ Відстрочений податковий актив, що стосується тимчасових різниць, які підлягають вирахуванню, виникає в результаті первісного визнання активу або зобов'язання в господарській операції, яка не є об'єднанням компаній, і на момент здійснення операції не впливає ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток або збиток; і
- ▶ Щодо тимчасових різниць, які підлягають вирахуванню, пов'язаних з інвестиціями в дочірні та асоційовані підприємства, а також з часткою участі у спільній діяльності, відстрочені податкові активи визнаються, тільки якщо існує ймовірність сторнування тимчасових різниць в найближчому майбутньому і буде отримано оподатковуваний прибуток, щодо якого можна зарахувати тимчасові різниці.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату і зменшується, якщо більше не існує ймовірності отримання достатнього оподаткованого прибутку, який дозволив би використати частину або всю суму такого відстроченого податкового активу. Невизнані раніше відстрочені податкові активи переоцінюються на кожну звітну дату і визнаються тоді, коли виникає ймовірність отримання в майбутньому оподаткованого прибутку, що дасть можливість реалізувати відстрочений податковий актив. Відстрочені податкові активи і зобов'язання визначаються за ставками податку, застосування яких очікується при реалізації активу або погашенні зобов'язання, на основі діючих або оголошених (і практично прийнятих) на звітну дату податкових ставок і положень податкового законодавства. Податок на прибуток, пов'язаний зі статтями, які відображаються безпосередньо в складі капіталу, відображається у складі капіталу, а не у звіті про сукупний дохід. Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання підлягають взаємозаліку при наявності повного юридичного права зарахувати поточні податкові активи в рахунок поточних податкових зобов'язань, і якщо вони пов'язані з податками на прибуток, накладеним тим самим податковим органом на той же суб'єкт господарювання.

Передоплати. Передоплати обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням резерву знецінення. Передоплата відноситься до довгострокової категорії, коли товари або послуги, за які здійснено передоплату, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо передоплата відноситься до активу, який при первісному визнанні включається в категорію необоротних активів. Передоплати за придбаний актив переносяться на балансову вартість активу, коли Група отримала контроль над цим активом і існує ймовірність того, що Група отримає економічні вигоди від його використання.

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
(у тисячах гривень)

Передоплати списуються на прибуток або збиток в разі отримання товарів або послуг, за які були проведені передоплати. Якщо є ознаки того, що активи, товари або послуги, до яких відноситься передоплата, не будуть отримані, балансова вартість передоплати зменшується, а відповідний збиток від знецінення визнається у складі прибутку та збитку за рік.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають гроші в касі, грошові кошти на банківських рахунках до запитання і інші короткострокові високоліквідні інвестиції з початковим терміном розміщення до трьох місяців. Суми, використання яких обмежено, виключаються зі складу грошових коштів та їх еквівалентів при підготовці консолідованого звіту про рух грошових коштів. Суми, обмеження щодо яких не дозволяють обміняти їх або використовувати для розрахунку за зобов'язаннями протягом щонайменше дванадцяти місяців після звітної дати, включені до складу інших необоротних активів.

Акціонерний капітал. До акціонерного капіталу відносяться прості акції. Додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, враховуються в капіталі як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків. Емісійний дохід – це різниця між справедливою вартістю відшкодування, яке очікується отримати при випуску акцій, та номінальною вартістю акцій.

Дивіденди. Дивіденди визнаються як зобов'язання і вираховуються з капіталу на звітну дату, тільки якщо вони оголошені до або на звітну дату.

Аванси отримані. Аванси отримані визнаються за первісно отриманими сумами.

Резерви. Резерви – це зобов'язання з невизначеним строком або сумою. Резерви визнаються у випадках, коли у Групі є поточні юридичні або конструктивні зобов'язання в результаті минулих подій, коли існує ймовірність відтоку ресурсів для того, щоб розрахуватися за зобов'язаннями, і їх суму можна розрахувати з достатнім ступенем точності. Коли існує кілька подібних зобов'язань, ймовірність того, що відтік грошових коштів для їх погашення буде необхідний, визначається для всього класу таких зобов'язань. Резерв визнається, навіть коли ймовірність відтоку грошових коштів по відношенню до будь-якої позиції, включеної в один і той же клас зобов'язань, невелика. Якщо ефект вартості грошей у часі суттєвий, резерви дисконтуються згідно з поточною ставкою до оподаткування, яка відображає ризики, притаманні зобов'язанню.

Справедлива вартість активів та зобов'язань. Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана за продаж активу чи сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Справедлива вартість базується на припущенні, що продаж активу чи передача зобов'язання має місце або:

- ▶ на основному ринку для цього активу чи зобов'язання; або
- ▶ за відсутності основного ринку – на найсприятливішому ринку для цього активу або зобов'язання.

Основний або найсприятливіший ринок мусить бути доступним для Групи.

Справедлива вартість активу або зобов'язання вимірюється, використовуючи припущення, які використовували б учасники ринку, складаючи ціну активу чи зобов'язання, та припускаючи, що учасники ринку діють у власних найкращих економічних інтересах.

Оцінка справедливої вартості нефінансового активу враховує здатність учасника ринку генерувати економічні вигоди шляхом найвигіднішого та найкращого використання активу або шляхом продажу його іншому учасникові ринку, який використовуватиме цей актив найвигіднішим та найкращим способом.

Група застосовує методи оцінки вартості, які відповідають обставинам, та для яких є достатньо даних, щоб оцінити справедливу вартість, максимізуючи використання доречних відкритих вхідних даних, та мінімізуючи використання закритих вхідних даних.

Усі активи та зобов'язання, що обліковуються за справедливою вартістю або справедлива вартість яких розкривається у консолідованій фінансовій звітності, класифікуються згідно з ієрархією справедливої вартості, яка представлена нижче, і яка базується на вхідних даних найнижчого рівня, котрі важливі для усієї оцінки:

- ▶ Вхідні дані 1-го рівня – це ціни котирування (нескориговані) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання;
- ▶ Вхідні дані 2-го рівня – методи оцінки, для яких прямо або опосередковано можна спостерігати важливі вхідні дані найнижчого рівня при оцінці справедливої вартості;
- ▶ Вхідні дані 3-го рівня – методи оцінки, для яких важливих вхідних даних найнижчого рівня при оцінці справедливої вартості немає у відкритому доступі.

Для активів та зобов'язань, які визнаються у консолідованій фінансовій звітності періодично, на кінець кожного звітного періоду Група визначає за допомогою перегляду класифікації, чи відбулися переміщення між рівнями ієрархії (базуючись на вхідних даних найнижчого рівня, які важливі для усієї оцінки справедливої вартості).

Визнання доходів. Доходи визнаються в тому випадку, якщо їх суму можна достовірно оцінити та існує ймовірність того, що Група отримає майбутні економічні вигоди незалежно від того, коли буде отримано платіж. Доходи

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)

(у тисячах гривень)

оцінюються за справедливою вартістю компенсації, яка була отримана або підлягає отриманню, беручи до уваги визначені згідно з контрактом умови платежу, за вирахуванням знижок і податку на додану вартість.

Група отримує доходи від реалізації послуг, пов'язаних з використанням її місцевої телефонної мережі та засобів зв'язку. Нижче перераховані основні послуги, що надаються Групою:

- a. Послуги оптовим клієнтам;
- b. Послуги телефонії (місцева, міжміська та міжнародна телефонія);
- c. Надання широкосмугового доступу в Інтернет;
- d. Передача даних;
- e. Послуги цифрового телебачення через мережу Інтернет (IPTV);
- f. Обслуговування телекомунікаційних мереж;
- g. Інші послуги.

Послуги оптовим клієнтам - це надання послуг з термінації трафіку (термінація на власній мережі і транзит), оренди ліній зв'язку для провайдерів і операторів, та підключення оптових клієнтів до мережі Інтернет. Доходи за *послуги з термінації трафіку* отримуються за термінацію дзвінків з мереж інших телекомунікаційних операторів на мережі Групи. Група визнає доходи, отримані від послуг з термінації трафіку, в тому періоді, в якому послуги були використані клієнтами. *Послуги з оренди ліній зв'язку для провайдерів і операторів та послуги з підключення оптових клієнтів до мережі Інтернет* – це послуги, щодо надання доступу протягом певного періоду часу (наприклад, щомісячна плата за обслуговування). Доходи, отримані від послуг з оренди ліній зв'язку для провайдерів і операторів та по підключенню оптових клієнтів до мережі Інтернет, визнаються в тому періоді, в якому ці послуги були надані.

Послуги телефонії включають послуги надані за хвилини дзвінка або доступ протягом певного періоду (наприклад, щомісячна абонентська плата) або інші узгоджені тарифні плани. Доходи, отримані від послуг телефонії, визнаються в тому періоді, в якому ці послуги були використані клієнтами.

Послуги з передачі даних передбачають доступність послуги протягом певного періоду (наприклад, обслуговування з щомісячною платою). Група визнає доходи, отримані від послуг передачі даних, в тому періоді, в якому послуги були використані клієнтами.

Послуги з надання широкосмугового доступу в Інтернет – це послуги, пов'язані з використанням клієнтами Інтернет-трафіку або доступом до послуги протягом певного періоду (наприклад, щомісячна плата за обслуговування). Доходи, отримані від послуг з надання доступу в Інтернет, визнаються в тому періоді, в якому послуги були надані.

Послуги IPTV – це послуги по наданню абонентам доступу до перегляду телевізійного контенту через мережу Інтернет. Ці послуги передбачають доступ протягом певного періоду (наприклад, щомісячна плата за обслуговування). Група визнає доходи, отримані від послуг IPTV, в тому періоді, в якому послуги були надані клієнтам.

Послуги з обслуговування телекомунікаційних мереж передбачають їх надання протягом певного періоду (наприклад, щомісячна плата за обслуговування). Група визнає доходи, отримані від послуг з обслуговування телекомунікаційних мереж, в тому періоді, в якому послуги були надані клієнтам.

Інші доходи включають переважно доходи від оренди та продажу клієнтського обладнання, і визнаються в тому періоді, в якому послуги були надані або товари були отримані клієнтами.

Визнання витрат. Витрати обліковуються за методом нарахування. Вартість наданих послуг включає витрати по взаємоз'єднанням, витрати на трансмісію, заробітну плату технічного персоналу та інші відповідні витрати.

Презентація. У операції, де Група виступає принципалом, дохід визнається на валовій основі. У такому разі дохід складається із валової вартості операції, рахунок за яку виставлений клієнту, за вирахуванням торгових знижок, і з визнанням будь-яких відповідних витрат як операційних. У операції, де Група виступає агентом, дохід визнається на нетто-основі, і він являє собою зароблену маржу. Оцінка того, діє Група як принципал чи як агент, базується на аналізі сутності операції, відповідальності за надання товарів або послуг та встановлення цін, а також основних фінансових ризиків та вигод.

Доходи майбутніх періодів. Доходи від підключень відстрочуються і визнаються впродовж періоду, протягом якого ці доходи отримуються; це очікуваний період відносин з клієнтом, і у 2018 р. він становить приблизно 5 років для абонентів телефонії, 3 років для абонентів Інтернету та 3 роки для абонентів, які користуються послугами з передачі даних (2017 рік: 6 років, 4 років та 5 роки, відповідно). Очікуваний період відносин з клієнтом базується на минулій історії відтоку абонентів та очікуваному розвитку Компанії.

Програми лояльності. Бали винагороди за лояльність клієнта обліковуються як окремий компонент операції з продажу, у якій вони надаються. Частину справедливої вартості отриманої компенсації слід розподілити між балами

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)****(у тисячах гривень)**

винагороди, і дохід має відстрочитися, базуючись на орієнтовній кількості балів винагороди, за якими звернеться клієнт. Далі вона визнається доходом у періоді, протягом якого виконуються зобов'язання щодо видачі балів винагороди.

Класифікація на поточні/непоточні. Актив/зобов'язання класифікується як поточний/поточне, коли він/воно очікується до реалізації (погашення) або є намір продати чи спожити його протягом дванадцяти місяців після звітної дати. Інші активи/зобов'язання класифікуються як непоточні. Фінансові інструменти класифікуються базуючись на їх очікуваному житті. Відстрочені доходи класифікуються як поточні. Відстрочені податкові активи/зобов'язання класифікуються як непоточні.

4. Суттєві бухгалтерські оцінки та судження

Група робить оцінки і припущення, які впливають на суми активів і зобов'язань, показаних в звітності, протягом наступного фінансового року. Розрахунки та судження постійно оцінюються та базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, що за наявних обставин вважається обґрунтованим. Крім згаданих оцінок, керівництво також використовує професійні судження при застосуванні принципів облікової політики. Судження, які найбільше впливають на суми, що відображаються у консолідованій фінансовій звітності, та оцінки, які можуть мати наслідком значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Строки корисного використання нематеріальних активів і основних засобів. Амортизація основних засобів та нематеріальних активів нараховується протягом строку їх корисного використання. Оцінка строків корисного використання об'єктів основних засобів залежить від професійного судження керівництва, заснованого на досвіді роботи з аналогічними активами. При визначенні строків корисного використання активів керівництво бере до уваги умови передбачуваного використання активів, фізичний знос і умови праці, в яких будуть експлуатуватися дані активи. Зміна будь-яких з цих умов або оцінок може, в результаті, призвести до коригування майбутніх норм амортизації.

Строки корисного використання основних засобів та нематеріальних активів переглядаються принаймні щороку, зважаючи на вищезазначені та інші важливі фактори. У разі суттєвих змін у розрахункових строках корисного використання, суми нарахованого зносу та амортизації коригуються перспективно.

Строки корисного використання основних засобів були переглянуті, починаючи з 1 січня 2017 року. Зміни по групам були наступні:

	До 1 січня 2017 р.	Після 1 січня 2017 р.
ВОЛЗ, будівлі та споруди	8-20	8-25
Телекомунікаційне обладнання та мережеві комутатори	5	5
Інше	1-5	1-5

Справедлива вартість основних засобів. Починаючи з 31 грудня 2016 р., балансова вартість усіх груп основних засобів (за винятком земельних ділянок та незавершене будівництво) обліковується згідно з моделлю переоцінки.

Станом на 31 грудня 2016 року оцінка була здійснена незалежними оцінювачами.

Справедлива вартість об'єктів нерухомості була визначена з шляхом порівняння з ринковою вартістю відповідних об'єктів на дату оцінки (вхідні дані 2-го рівня). Справедлива вартість спеціалізованої техніки та обладнання була визначена з використанням підходу залишкової відновлюваної вартості, оскільки для таких об'єктів не було інформації щодо наявної ринкової вартості (вхідні дані 3-го рівня).

При оцінці справедливої вартості активів із 3-го рівня ієрархії, оцінювачі використали підхід залишкової відновлюваної вартості, який базується на використанні вартості подібних до них активів, які переоцінюються та коригуються на фактичну суму зносу (фізичний знос, функціональний знос і економічне знецінення). Активи, подібні до тих, які оцінюються, мають відповідати кільком вимогам: (i) мати подібні базові характеристики та параметри оцінюваного активу; (ii) ціни порівнюваних об'єктів мають бути близькими в часі до дати оцінки.

Для оцінки фізичного зносу оцінювач використав в якості бази визначення ефективний вік та строк корисного використання. Ефективний вік був визначений на основі їх фактичного віку з коригуванням на спосіб їх використання та ремонтів.

При визначенні економічного знецінення для моделі оцінки оцінювач застосував основне припущення – дискontовані прогнозовані грошові потоки за 5 років, використовуючи середньозважену вартість капіталу 19,9% (зокрема, для визначення середньозваженої вартості капіталу оцінювачі застосували ставки: безризикова ставка у доларах США 2,84%, ризик країни 7,13% тощо) та індекс споживчих цін у межах 7-11,5%.

Збільшення у розрахунковій ставці дискontування (середньозваженій вартості капіталу) матиме наслідком суттєво меншу справедливую вартість об'єктів, які оцінюються; зменшення у ставці дискontування матиме наслідком суттєво

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)****(у тисячах гривень)**

більшу справедливую вартість оцінюваних об'єктів.

Група оцінює необхідність здійснення переоцінки вищезазначених основних засобів щороку, беручи до уваги ринкові та неринкові чинники, які впливають на ймовірність відхилення балансової вартості від справедливої вартості, зокрема, суттєве зменшення чи збільшення у ринкових цінах, тенденціях у галузі та економіці (Примітка 2), зміни у ринкових умовах та інші чинники.

У наступній таблиці наведено основні припущення, на основі яких керівництво прогнозувало рух грошових потоків, визначивши відшкодовану вартість основних засобів (рівень 3) для цілей тестування на знецінення станом на 31 грудня 2018 року.

Ставка дисконтування після оподаткування	19,9%
Довгострокові темпи зростання	5,0%
Показник зростання валового прибутку	4% в 2019 до 8% в 2023
Показник валової маржі	77,2% в 2019 до 83,1% в 2023
Капітальні інвестиції	140 млн грн.
Маржа EBITDA	27,3% в 2019 до 37,1% в 2023

Керівництво визначило прогнозовану маржу EBITDA на основі минулих показників та очікувань на ринку. В розрахунку використовувались середні темпи зростання в галузі. З метою створення моделі дисконтованих грошових потоків, підготовленої станом на 31 грудня 2017 року, були застосовані припущення, взяті з ринкових даних та внутрішніх звітів. Всі ключові припущення, являють собою найкращу оцінку керівництва майбутніх тенденцій у бізнесі та базуються як на зовнішніх, так і на внутрішніх джерелах.

У наступній таблиці наведено основні припущення, на основі яких керівництво базувало свої прогнози руху грошових потоків, визначивши відшкодовану вартість основних засобів (рівень 3) для цілей тестування на знецінення станом на 31 грудня 2017 року.

Ставка дисконтування після оподаткування	17,5%
Довгострокові темпи зростання	5,0%
Показник зростання валового прибутку	13,4% в 2018 до 9,4% в 2022
Показник валової маржі	81,6% в 2018 до 83,2% в 2022
Капітальні інвестиції	148 млн грн.
Маржа EBITDA	23,4% в 2018 до 28,0% в 2022

У наведеній нижче таблиці показаний аналіз чутливості справедливої вартості основних засобів до змін у ключових припущеннях станом на 31 грудня 2018 року:

Вхідні дані	% змін	Зміна справедливої вартості (в тис. грн.)
Ставка дисконтування після оподаткування	+0,5% / -0,5%	(28 418) / 30 512
Довгострокові темпи зростання	+0,5% / -0,5%	18 196 / (17 015)
Показник зростання валового прибутку	+1% / -1%	4 810 / (4 810)
Показник валової маржі	+1% / -1%	45 042 / (45 042)
Капітальні інвестиції	+1% / -1%	(6 401) / 6 401
Маржа EBITDA	+1% / -1%	45 043 / (45 043)

Група дійшла висновку, що балансова вартість основних засобів істотно не відрізняється від справедливої вартості основних засобів на звітну дату.

Клієнтське обладнання. Група купує клієнтське обладнання, що включає модеми, роутери, приставки для цифрового телебачення (IPTV) та ін. Це обладнання Група надає абонентам в двох варіантах: і) продаж чи ii) надання в оренду. Група визнає придбане клієнтське обладнання як товарно-матеріальні запаси. Собівартість проданого клієнтського обладнання відноситься до прибутку або збитку. Собівартість клієнтського обладнання, що надається в оренду, переміщується до складу основних засобів. Амортизація клієнтського обладнання базується на середній тривалості корисного використання, що відповідає 3 рокам.

Період відносин з клієнтом. Доходи від початкових підключень до мережі Групи відстрочуються і визнаються у прибутках чи збитках у періодах, коли ці доходи зароблені, базуючись на середньому очікуваному періоді відносин з клієнтами. Керівництво регулярно переглядає свої оцінки щодо періоду відносин з клієнтами, базуючись на історичному досвіді та своїх планах щодо майбутнього розвитку Компанії.

Знецінення торговель та іншої дебіторської заборгованості. Керівництво оцінює ймовірність погашення

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»

**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
(у тисячах гривень)**

торгової та іншої дебіторської заборгованості на підставі аналізу по окремих клієнтах, беручи до уваги наступні фактори: аналіз торгової та іншої дебіторської заборгованості за термінами від дати виникнення, їх зіставлення з термінами кредитування клієнтів, а також фінансовий стан клієнтів та погашення ними заборгованості в минулому. Якщо фактично відшкодовані суми менші, ніж оцінки керівництва, Групі доведеться враховувати додаткові витрати на знецінення.

Визнання відстроченого податкового активу. Відстрочений податковий актив – це податки на прибуток, які будуть відшкодовані через зниження оподатковуваного прибутку в майбутньому, і він визнається у консолідованому звіті про фінансовий стан. Відстрочені податкові активи визнаються в тій мірі, в якій існує ймовірність того, що відповідну податкову вигоду вдасться реалізувати. При визначенні сум і термінів майбутніх оподатковуваних доходів і суми податкових вигод, ймовірних в майбутніх періодах, керівництво застосовує судження і розрахунки на підставі очікуваного майбутнього оподатковуваного прибутку, який виглядає обґрунтованим за існуючих обставин. Істотні зміни в цих розрахунках можуть привести до збільшення або зменшення в наступному періоді.

Історичні різниці між прогнозним і фактичним оподатковуваним прибутком не призвели до істотних коригувань визнаних відстрочених податкових активів.

Операції з пов'язаними сторонами. В ході звичайної діяльності Група здійснює операції з пов'язаними сторонами. При визначенні того, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими цінами, використовуються професійні судження, якщо для таких операцій немає активного ринку. Фінансові інструменти за операціями з пов'язаними сторонами спочатку визнаються за справедливою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Основою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних операцій між непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки.

Справедлива вартість фінансових інструментів. У випадках, коли справедлива вартість фінансових інструментів, визнаних у звіті про фінансовий стан, не може бути визначена на підставі даних активних ринків, вона визначається з використанням методів оцінки, включаючи модель дисконтування грошових потоків. В якості вихідних даних для цих моделей по можливості використовується інформація зі спостережуваних ринків. Проте в тих випадках, коли це не є практично здійсненним, необхідна певна частка судження для встановлення справедливої вартості. Судження включають облік таких вихідних даних як ризик ліквідності, кредитний ризик і волатильність. Зміни в припущеннях щодо цих факторів можуть вплинути на справедливую вартість фінансових інструментів, відображену у консолідованій фінансовій звітності.

5. Нові стандарти, інтерпретації та зміни, що вступили в силу

Протягом звітного року Група застосувала всі нові та переглянуті Міжнародні Стандарти Фінансової Звітності (МСФЗ), схвалені Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО) та Комітетом із тлумачень МСФЗ, що відповідають її діяльності, і які набули чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати.

Компанія прийняла МСФЗ 9 вперше. Загалом, суть та ефект змін в результаті прийняття цих нових стандартів описані нижче.

Також Компанія зробила дострокове застосування МСФЗ 16, який був випущений, але ще не вступив у силу. Дострокове застосування дозволяється, але не раніше, ніж компанія починає застосовувати МСФЗ 15. Внаслідок того, що Компанія застосовує МСФЗ 15, вона почала використовувати вимоги МСФЗ 16 з 1 січня 2018 року.

МСФЗ 9 Фінансові інструменти

У липні 2014 року РМСБО опублікувала остаточну версію МСФЗ 9: *Фінансові інструменти*, який замінює МСБО 39 *Фінансові інструменти: Визнання та оцінка* та всі попередні версії МСФЗ 9. МСФЗ 9 об'єднує всі три аспекти бухгалтерського обліку для проекту фінансових інструментів: класифікація та оцінка, зменшення корисності та облік хеджування. МСФЗ 9 застосовується до річних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати, при цьому допускається дострокове застосування. За винятком обліку хеджування, потрібне ретроспективне застосування, але надання порівняльної інформації не є обов'язковим. Для обліку хеджування вимоги, як правило, застосовуються перспективно, за деякими обмеженими винятками.

Компанія прийняла новий стандарт на необхідну діючу дату та не перераховувала порівняльну інформацію. В цілому, суттєвого впливу на звіти про фінансовий стан та власний капітал не було, за винятком наслідків застосування вимог МСФЗ 9 щодо зменшення корисності.

а) Класифікація та визначення

Компанія не очікувала значного впливу на її фінансову звітність при застосуванні вимог класифікації та оцінки МСФЗ 9.

Торгова дебіторська заборгованість проводиться для збору договірних грошових потоків та, як очікується, призведе до руху грошових коштів. Компанія проаналізувала характеристики контрактних грошових потоків цих інструментів та дійшла висновку, що вони відповідають критеріям оцінки за амортизованою вартістю згідно з МСФЗ 9. Отже,

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
(у тисячах гривень)**

перекласифікація цих інструментів не потрібна.

б) Знецінення

МСФЗ 9 вимагає від Компанії фіксувати очікувані кредитні збитки за всіма її фінансовими активами та торговою дебіторською заборгованістю на основі 12-місячного періоду або всього строку. Компанія застосувала спрощений підхід та зафіксувала очікувані збитки від усього строку дебіторської заборгованості. Компанія визначила, що станом на 1 січня 2018 року через незабезпеченість його дебіторської заборгованості резерв на збиток збільшився на 14 451 тис. грн. з відповідним збільшенням відстроченого податкового активу на прибуток у сумі 2 601 тис. грн.

Вплив на власний капітал (збільшення / (зменшення)) станом на 1 січня 2018 року:

	тис. грн.
<i>Активи</i>	
Торгова та інша дебіторська заборгованість	(14 451)
Відстрочений податковий актив	2 601
<i>Разом активи</i>	<i>(11 850)</i>
Чистий вплив на капітал	11 850
Нерозподілений прибуток	11 850

МСФЗ 16 Оренда

МСФЗ 16 був виданий у січні 2016 р. і замінює МСБО 17: *Оренда*, КТМФЗ 4: *Визначення, чи містить угода оренду*, ПКТ-15: *Операційна оренда: заохочення* та ПКТ-27: *Оцінка сутності операцій, які мають юридичну форму угоди про оренду*. МСФЗ 16 визначає принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про оренду, і вимагає від орендарів обліку всіх орендних операцій за єдиною балансовою моделлю, подібною до обліку фінансової оренди згідно з МСБО 17. Стандарт має два виключення щодо визнання для орендарів - оренду "малоцінних" активів (наприклад, персональних комп'ютерів) та короткострокової оренди (тобто оренди з терміном оренди 12 місяців або менше). На дату початку оренди орендар визнає зобов'язання здійснити орендні платежі (тобто, зобов'язання з оренди) та актив, що представляє собою право користування основним активом протягом строку оренди (тобто, актив у формі права користування). Орендарі будуть зобов'язані окремо визнавати процентні витрати за зобов'язанням з оренди та амортизаційні відрахування на актив у формі права користування.

Орендарям також буде потрібно перераховувати зобов'язання з оренди після виникнення певних подій (наприклад, зміна строку оренди, зміна майбутніх орендних платежів, що виникають внаслідок зміни індексу або курсу, які використовуються для визначення цих платежів). Орендар, як правило, визнає суму переоцінки зобов'язання з оренди як коригування активу у формі права користування.

Облік у орендодавців за МСФЗ 16 істотно не змінюється відносно нинішнього обліку згідно з МСБО 17. Орендодавці продовжуватимуть класифікувати всі оренди, використовуючи той самий принцип класифікації, що і в МСБО 17, і розрізняти два види оренди: операційну та фінансову оренду.

МСФЗ 16 також вимагає від орендарів та орендодавців більш широкого розкриття інформації, ніж згідно з МСБО 17.

МСФЗ 16 застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати. Раннє застосування дозволено, але не раніше, ніж суб'єкт господарювання застосовує МСФЗ 15. Орендар може застосувати стандарт, використовуючи повний ретроспективний або модифікований ретроспективний підхід. Положення переходу на новий стандарт дозволяють певні спрощення.

Відповідні деталі та ефекти на фінансову звітність від застосування МСФЗ 16 розкриті у Примітках 10 та 22.

Деякі інші поправки та інтерпретації приймаються вперше у 2018 році, але вони не справляють суттєвого впливу на фінансову звітність Компанії, зокрема:

- МСФЗ 15 *Дохід від договорів з клієнтами* — Встановлює нову модель визнання доходу, яка замінює всі існуючі стандарти та роз'яснення (МСБО 8, МСБО 11, КІМСФЗ 13, КІМСФЗ 15, КІМСФЗ 18, та Тлумачення ПКТ 31). Надає просту п'ятиступеневу модель визнання доходу;
- Поправки до МСФЗ 2 *Платіж на основі акцій* (випущені 20 червня 2016 року);
- Інтерпретація, розроблена Комітетом з інтерпретацій МСФЗ (КІМСФЗ) 22 *Операції в іноземній валюті та сплачена авансом компенсація* (випущена 08 грудня 2016 року);
- Річні поправки до МСФЗ, 2014-2016 роки (щодо застосування поправок до МСФЗ 1 та МСБО 28);
- Поправки до МСБО 40 *Перехід у інвестиційну нерухомість* (випущені 08 грудня 2016 року).

Застосування цих стандартів не спричинило значного впливу на фінансову звітність Групи.

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»

**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
(у тисячах гривень)**

6. Стандарти, які були випущені, але ще не вступили в силу

Стандарти та поправки до них, що були схвалені, але не набрали чинності на звітну дату наведено нижче. Група має намір прийняти ці стандарти, якщо вони застосовуються, коли вони стануть чинними.

МСФЗ 17 Страхові контракти

Стандарт вимагає, щоб страхові зобов'язання оцінювалися по поточній вартості, і надає більш уніфікований підхід до вимірювання та представлення інформації по всіх страхових контрактах. Ці вимоги призначені для того, щоб досягнути цілі послідовного обліку страхових контрактів. Стандарт розділяє інвестиційні та страхові активності, причому обидві ці активності є важливими сферами бізнесу страхових компаній, але які мають абсолютно різну економічну суть. Стандарт застосовується до звітних періодів, що починаються 1 січня 2021 року або після цієї дати.

Цей стандарт не застосовується до Групи.

Інтерпретація КІМСФЗ 23 Невизначеність стосовно порядку обліку податку на прибуток

Інтерпретація призначена для того, щоб роз'яснити порядок обліку податку на прибуток у ситуації, коли невідомо, чи податковий орган погодиться з однією чи іншою інтерпретацією вимог податкового законодавства. Інтерпретація застосовується до звітних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати.

Поправки до МСФЗ 9 Функції передплати з від'ємною компенсацією

Ці поправки замінюють існуючі вимоги МСФЗ 9 щодо прав закінчення терміну дії, дозволяючи оцінку по амортизованій вартості (або ж, залежно від бізнес моделі, по справедливій вартості через інший сукупний дохід), навіть у разі від'ємної компенсації. Поправки застосовуються до звітних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати.

Поправки до МСБО 28 Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства

Поправки вимагають, щоб у договорі з асоційованим чи спільним підприємством розмір визнаного прибутку чи збитку залежав від того, що відбувається з активами – вони продаються чи інвестуються у бізнес. Поправки застосовуються до звітних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати.

Щорічні вдосконалення МСФЗ, цикл 2015-2017 років (випущені у грудні 2017 року):

- МСФЗ 3 Об'єднання бізнесу та МСФЗ 11 Спільна діяльність — Поправки до МСФЗ 3 роз'яснюють, що коли компанія отримує контроль над бізнесом, що є спільною діяльністю, вона переоцінює частки участі у бізнесі, які були у неї раніше. Поправки до МСФЗ 11 роз'яснюють, що коли компанія отримує спільний контроль над бізнесом, який є спільною операцією, компанія не переоцінює частки участі у бізнесі, які були у неї раніше.
- Поправки до МСБО 12 Податки на прибуток — Поправки роз'яснюють, що вимоги у попередньому параграфі 52Б (визнавати податкові наслідки доходу у формі дивідендів тоді, коли визнаються операції чи події, які створили відповідні прибутки до виплати дивідендів) застосовуються до всіх податкових наслідків доходу у формі дивідендів шляхом видалення даного параграфу з параграфу 52А, який має справу лише з ситуаціями, коли наявні різні ставки оподаткування для розподіленого та нерозподіленого прибутків.
- Поправки до МСБО 23 Витрати на позики — Поправки роз'яснюють, що якщо будь-які конкретні позики залишаються непогашеними після того, як відповідний актив буде готовий до його очікуваного використання або продажу, це запозичення стає частиною коштів, які суб'єкт господарювання в цілому запозичує, під час розрахунку ставки капіталізації на загальні позики.

Керівництво Групи очікує, що коли вищезазначені стандарти та інтерпретації вступлять у силу, вони не матимуть суттєвого впливу на фінансову звітність. На звітну дату Група не планує робити раннє застосування цих стандартів та інтерпретацій.

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
(у тисячах гривень)****7. Об'єднання бізнесу****Придбання та злиття ММДС**

16 травня 2018 року Компанія придбала компанії групи ММДС, які працюють у сфері телекомунікацій, і які є компаніями під спільним контролем.

На дату придбання Компанія визнала придбані ідентифіковані активи, прийняті зобов'язання та неконтрольовану частку в об'єкті придбання. Компанія оцінила відповідні активи та зобов'язання на дату придбання за їхньою справедливою вартістю, а також неконтрольовану частку за пропорційною часткою у чистих активах об'єкта придбання. З цією метою на дату придбання за допомогою компанії-оцінювальника було проведено переоцінку основних засобів.

Придбані частки наведені нижче:

Назва компанії в групі ММДС	Роль у групі	Придбана частка, %
ММДС-Україна, ТОВ	Материнська компанія	100%
ММДС-Чернівці, ТОВ	Дочірня компанія	100%
Телекомінформ, ТОВ	Дочірня компанія	100%
Кейбл ТВ-Фінанси, ТОВ	Дочірня компанія	5%

Незважаючи на те, що ММДС-Україна володіла лише часткою 5% у компанії Кейбл ТВ-Фінанси, вона мала повний операційний контроль над нею.

30 листопада 2018 року всі активи та зобов'язання цих компаній, окрім Кейбл ТВ-Фінанси, були повністю вліті у Компанію (ПрАТ «Фарлеп-Інвест»). Компанія Кейбл ТВ-Фінанси залишилася дочірньою.

Активи та зобов'язання, придбані станом на 16 травня 2018 року:

	Справедлива вартість при придбанні, тис. грн.
Активи	
Необоротні активи	
Основні засоби	6 643
Нематеріальні активи	3 134
Відстрочені податкові активи	28
Інші необоротні активи	604
Всього необоротних активів	10 409
Оборотні активи	
Товарно-матеріальні запаси	4 337
Торгова та інша дебіторська заборгованість	11 745
Передоплати	28 074
Грошові кошти та їх еквіваленти	403 974
Інші оборотні активи	4 444
Всього оборотних активів	452 574
Всього активів	462 983
Зобов'язання	
Довгострокові зобов'язання	
Позики	10 203
Доходи майбутніх періодів – довгострокові (*)	478 864
Всього довгострокових зобов'язань	489 067

Поточні зобов'язання

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)****(у тисячах гривень)**

Аванси, отримані від клієнтів	1 792
Торгова та інша кредиторська заборгованість	255
Доходи майбутніх періодів – поточні	17 098
Інші зобов'язання	827
Всього поточних зобов'язань	19 972
Всього зобов'язань	509 039
Всього ідентифікованих чистих активів/(зобов'язань) за справедливою вартістю	
	(46 056)
Неконтрольована частка	(7 090)
Передана компенсація	69 536

(*) Доходи майбутніх періодів (довгострокові) – це цільове фінансування, отримане на конверсію частини частот у діапазоні 2,5-2,7 ГГц, яке має бути витрачене у майбутньому (згідно з планом конверсії).

Справедлива вартість торгової та іншої дебіторської заборгованості становить 11 745 тис. грн. Її валова вартість становить 12 313 тис. грн.

Також на дату придбання 1 900 тис. грн. резерву переоцінки було додано до капіталу Групи.

Від дати придбання компанії групи ММДС принесли у фінансову звітність Групи 638 тис. грн. доходу, 14 446 тис. грн. операційних витрат, 33 349 тис. грн. фінансового доходу, 8 000 тис. грн. фінансових витрат, та 540 тис. грн. іншого доходу (чистого), що становить загалом 12 081 тис. грн. чистого прибутку.

Умовної компенсації не було визнано.

Відповідна компенсація в сумі 69 536 тис. грн. включена у консолідованому звіті про фінансовий стан у статтю «Інша поточна заборгованість».

Придбання ТОВ «Діджітал Скрінз»

Протягом 2018 року Компанія інвестувала у ТОВ «Діджітал Скрінз». При цьому, ТОВ «Діджітал Скрінз» стало дочірньою компанією лише 1 січня 2019 року, це день, коли Компанія отримала операційний контроль над ним.

Станом на 31 грудня 2018 року заборгованість Компанії по компенсації перед одним з колишніх акціонерів становила 298 тис. грн. Ця компенсація включена у консолідованому звіті про фінансовий стан у статтю «Інша поточна заборгованість». Ця сума була погашена 11 лютого 2019 року.

8. Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами

Визначення пов'язаних сторін наведено в МСБО 24 *Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін*. Сторони вважаються пов'язаними, якщо одна сторона контролює іншу, знаходиться під спільним контролем з нею або може мати суттєвий вплив чи спільний контроль над іншою стороною при прийнятті фінансових та операційних рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, які можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише юридичній формі.

Умови операцій з пов'язаними сторонами

Залишки за розрахунками з пов'язаними сторонами станом на кінець року є незабезпеченими, та розрахунки проводяться в грошових коштах. За виключенням інших довгострокових фінансових зобов'язань, залишки за розрахунками з пов'язаними сторонами є безвідсотковими. Не існує фінансових гарантій, наданих на користь Групи, чи отриманих від будь-якої пов'язаної сторони. В 2018 та 2017 роках Група не визнавала жодних забезпечень під дебіторську заборгованість від пов'язаних сторін.

Типи відносин з пов'язаними сторонами для тих пов'язаних сторін, з якими Група вступала в істотні операції або мала істотні баланси на звітні дати, представлені нижче.

Залишки по розрахункам з пов'язаними сторонами були наступними:

31 грудня 2018 р.		31 грудня 2017 р.	
Компанії, що знаходяться	Асоційовані компанії СКМ	Компанії, що знаходяться	Асоційовані компанії СКМ

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)**

(у тисячах гривень)

	під спільним контролем	під спільним контролем		
Торгова і інша дебіторська заборгованість, валова сума	7 192	2 155	65 708	4
ОВДП (Примітка 16)	145 773	–	–	–
Грошові кошти та їх еквіваленти	131 240	–	14 050	–
Поворотна фінансова допомога видана	–	–	57 538	–
Передоплати	5 083	36	2 023	4
Торгова та інша кредиторська заборгованість	(19 538)	(747)	(20 082)	(2)
Інші поточні зобов'язання	(69 536)	–	–	–
Аванси отримані від клієнтів	(319)	(1)	(211)	–
Позики (Примітка 20)	–	–	(45 728)	–
Фінансова допомога отримана від пов'язаних сторін	(224 351)	–	(224 351)	–
Заборгованість по нарахованим відсоткам за отриманими кредитами (Примітка 20)	–	–	(35)	–

Операції з пов'язаними сторонами за рік були наступними:

	2018 рік			2017 рік		
	Компанії, що знаходяться під спільним контролем	Асоційовані компанії СКМ	Ключовий управлінський персонал	Компанії, що знаходяться під спільним контролем	Асоційовані компанії СКМ	Ключовий управлінський персонал
Дохід	68 945	18 887	–	54 271	34	–
Операційні витрати	(34 713)	(568)	–	(60 760)	(12)	–
Фінансові доходи	29 132	–	–	1 422	–	–
Фінансові витрати	(909)	–	–	(9 781)	–	–
Фінансові доходи/(витрати) по ОВДП (Примітка 16)	(1 554)	–	–	–	–	–
Придбання основних засобів	(5 496)	–	–	(1 872)	–	–

Дохід і торгова та інша дебіторська заборгованість (валова)

В 2018 році Група надала послуги доступу до мережі, взаємоз'єднання та оренди каналів клієнтам, що є пов'язаними сторонами Групи, на суму 87 832 тис. грн. (2017 рік: 54 305 тис. грн.).

Станом на 31 грудня 2017 року баланс торгової та іншої дебіторської заборгованості включав в себе безвідсоткову поворотну фінансову допомогу, надану пов'язаній стороні в сумі 57 538 тис. грн. У лютому 2018 р. дана фінансова допомога була повністю виплачена.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2018 в банку під загальним контролем Група мала 131 240 тис. грн. грошових коштів та їх еквівалентів (31 грудня 2017 року: 14 050 тис. грн.).

Операційні витрати, торгова кредиторська заборгованість, передоплати та інша нефінансова дебіторська заборгованість

Операційні витрати включають в себе витрати по взаємоз'єднаннях, оренді приміщень, ліній зв'язку та інше, що надавалися компаніями, що знаходяться під спільним контролем та іншими пов'язаними сторонами.

Торгова кредиторська заборгованість та передоплати компаніям, що перебувають під спільним контролем та іншим пов'язаним сторонам складають суми за взаємоз'єднання та оренду ліній зв'язку. Торгова кредиторська заборгованість перед пов'язаними сторонами є безвідсоткова та погашаються в ході звичайної комерційної діяльності.

Відсоткові кредити та позики, фінансова допомога та нараховані відсотки за отриманими кредитами

Станом на 31 грудня 2017 року баланс по кредиту, отриманому від українського банку, що є компанією, що знаходиться під спільним контролем, складав 45 728 тис. грн. Ефективна відсоткова ставка станом на 31 грудня 2017 року становила 17,5% річних. Залишок нарахованих відсотків станом на 31 грудня 2017 року складав 35 тис. грн.

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)****(у тисячах гривень)**

16 лютого 2018 р. цей кредит був повністю погашений; зокрема: тіло в сумі 45 728 тис. грн.; нараховані відсотки в сумі 1 140 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2018 року залишок фінансової допомоги, отриманої від компаній, що знаходяться під спільним контролем, складав 224 351 тис. грн. (31 грудня 2017 року: 224 351 тис. грн.).

У 2017 та 2018 роках було отримано 117 570 тис. грн. фінансової допомоги від материнської компанії. Також у 2018 році було погашено 117 570 тис. грн. відповідної фінансової допомоги (2017: 117 835 тис. грн.).

Фінансові доходи

В 2018 році фінансовий дохід включав 29 132 тис. грн. відсотків по залишкам на розрахункових рахунках в українському банку, що є компанією, що знаходиться під спільним контролем (2017 рік: 1 422 тис. грн.).

Фінансові витрати

В 2018 та 2017 роках фінансові витрати включали нараховані відсотки за кредитом від українського банку, що знаходиться під спільним контролем, та банківські комісії, нараховані цим банком.

Придбання основних засобів

В 2018 році Група придбала основні засоби у компаній, що перебувають під спільним контролем, за грошові кошти в розмірі 5 496 тис. грн. (2017 рік: 1 872 тис. грн.).

Винагорода ключового управлінського персоналу

До складу ключового управлінського персоналу входять 9 керівників вищої ланки (2017 рік: 8 керівників вищої ланки). В 2018 році загальна сума винагороди 9 керівників вищої ланки була включена в операційні витрати і складала 25 682 тис. грн. (2017 рік: 21 301 тис. грн.). Винагорода ключового управлінського персоналу складається з заробітної плати, премій та інших виплат.

9. Основні засоби

Рух основних засобів наведений нижче:

	Земля, ВОЛЗ, будівлі та споруди	Телекомуні- каційне обладнання та мережеві комутатори	Інше	Незавершене будівництво, невстанов- лене та демонтоване обладнання	Всього
Станом на 1 січня 2017 р.					
Первісна вартість	365 467	225 038	76 184	56 995	723 684
Накопичений знос	(28 752)	(24 462)	(39 521)	-	(92 735)
Чиста балансова вартість на 1 січня 2016 р.	336 715	200 576	36 663	56 995	630 949
Надходження	-	-	-	83 876	83 876
Переміщення	43 411	24 001	19 646	(87 058)	-
Вибуття	(3 034)	(19)	(6 042)	(914)	(10 009)
Амортизаційні відрахування (Примітка 28)	(20 938)	(41 017)	(16 559)	-	(78 514)
Знецінення	(25 133)	(10 598)	(303)	(4 097)	(40 131)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2017 р.	331 021	172 943	33 405	48 802	586 171
Станом на 31 грудня 2017 р.					
Первісна вартість	405 735	248 652	85 813	48 802	789 002
Накопичений знос	(74 714)	(75 709)	(52 408)	-	(202 831)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2017 р.	331 021	172 943	33 405	48 802	586 171
Надходження	-	-	-	91 158	91 158
Переміщення	44 363	7 161	7 143	(58 668)	-
Вибуття	(13 004)	(61)	(1 936)	(6 367)	(21 368)
Амортизаційні відрахування (Примітка 28)	(23 331)	(37 300)	(10 320)	-	(70 951)
Знецінення	-	-	-	(3 754)	(3 754)
Об'єднання бізнесу (Примітка 7)	1 350	2 779	58	2 456	6 643
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	340 400	145 522	28 350	73 627	587 899

Станом на 31 грудня 2018 р.

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)****(у тисячах гривень)**

Первісна вартість	437 148	260 722	88 240	73 627	859 737
Накопичений знос	(96 748)	(115 200)	(59 890)	-	(271 838)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	340 400	145 522	28 350	73 627	587 899

Станом на 31 грудня 2017 року будівлі, телекомунікаційне обладнання та мережеві комутатори з балансовою вартістю 192 609 тис. грн. були передані в заставу банку, що є пов'язаною стороною, в якості забезпечення по кредиту (Примітка 31). Станом на 31 грудня 2018 року не було основних засобів в заставі, оскільки кредит був повністю погашений в лютому 2018 року.

Станом на 31 грудня 2018 року основні засоби з первісною вартістю 50 955 тис. грн. (31 грудня 2017 року: 48 351 тис. грн.) були повністю амортизовані, але все ще використовувались Групою.

Якщо б основні засоби обліковувались за методом історичної вартості, їх балансова вартість на 31 грудня була б наступною:

	2018 р.	2017 р.
Земля, ВОЛЗ, будівлі та споруди	114 792	84 384
Телекомунікаційне обладнання та мережеві комутатори	50 652	46 444
Інше	15 328	17 304
Загальна балансова вартість	180 771	148 132

Станом на 31 грудня 2018 року резерв переоцінки, визнаний в іншому сукупному доході, складав 274 084 тис. грн. (31 грудня 2017 року: 318 987 тис. грн.).

Група визнає додаткові витрати на отримання договорів з клієнтами як актив, якщо вона сподівається відшкодувати ці витрати (Примітка 27). Серед таких витрат є частина комісійної винагороди агентам та частина оренди кол-центру, які напряму стосуються отримання нових клієнтів. Ці витрати представлені у групі «Телекомунікаційне обладнання та мережеві комутатори» вище.

У 2018 році таких витрат було 282 тис. грн (2017: 0 тис. грн.). Вони амортизуються за прямолінійним методом протягом очікуваного періоду відносин з клієнтом.

У 2018 році відповідна амортизація становила 21 тис. грн (2017: 0 тис. грн.).

Також Група визнає активом витрати, понесені при виконанні договору з клієнтом (Примітка 27). Це наступні витрати на підключення (які напряму стосуються відповідного договору). Зокрема, у 2018 році таких витрат було 1 120 тис. грн (2017: 0 тис. грн.). У 2018му році амортизації цього активу не було. Ці витрати представлені у групі «Телекомунікаційне обладнання та мережеві комутатори» вище.

10. Актив з права використання

Рух активу з права використання наведений нижче:

	Земля, ВОЛЗ, будівлі та споруди	Інше	Всього
Станом на 1 січня 2018 р.			
Первісна вартість	-	-	-
Накопичений знос	-	-	-
Чистова балансова вартість на 1 січня 2018 р.	-	-	-
Надходження	398 747	1 356	400 103
Вибуття	(62 512)	(279)	(62 791)
Амортизаційні відрахування (Примітка 28)	(29 798)	(207)	(30 005)
Чистова балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	306 437	870	307 307
Станом на 31 грудня 2018 р.			
Первісна вартість	333 919	1 046	334 965
Накопичений знос	(27 482)	(176)	(27 658)
Чистова балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	306 437	870	307 307

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)****(у тисячах гривень)**

За рік, що закінчився 31 грудня 2018 р. у первісній вартості не було змінних орендних платежів, які залежать від індексу чи ставки. Також не було оренди з гарантіями ліквідаційної вартості або оренди, яка ще не почалася, по якій у Групі є зобов'язання.

Сума витрат, пов'язаних з орендою, щодо якої Група застосувала практичний прийом, описаний у параграфі 5а МСФЗ 16 (оренда зі строком менш ніж 12 місяців), становила 3 272 тис. грн. за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.

11. Нематеріальні активи

Рух нематеріальних активів показаний нижче:

	Програмне забезпечення	Ліцензії	Інше	Невста- новлене програмне забезпечення	Всього
Станом на 1 січня 2017 р.					
Первісна вартість	46 686	7 192	9 460	–	63 338
Накопичений знос	(38 672)	(1 497)	(6 946)	–	(47 115)
Чиста балансова вартість на 1 січня 2017 р.	8 014	5 695	2 514	-	16 223
Надходження	–	–	–	11 338	11 338
Переміщення	10 685	836	(183)	(11 338)	–
Знецінення	–	(6)	–	–	(6)
Амортизаційні відрахування (Примітка 28)	(7 047)	(1 419)	(1 276)	–	(9 742)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2017 р.	11 652	5 106	1 055	–	17 813
Станом на 31 грудня 2017 р.					
Первісна вартість	47 849	7 617	6 872	–	62 338
Накопичений знос	(36 197)	(2 511)	(5 817)	–	(44 525)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2017 р.	11 652	5 106	1 055	–	17 813
Надходження	–	–	–	8 862	8 862
Переміщення	8 659	(166)	369	(8 862)	–
Знецінення	–	–	–	–	–
Амортизаційні відрахування (Примітка 28)	(5 819)	(1 459)	(1 040)	–	(8 318)
Об'єднання бізнесу (Примітка 7)	25	3 109	–	–	3 134
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	14 517	6 590	384	–	21 491
Станом на 31 грудня 2018 р.					
Первісна вартість	49 453	10 807	3 094	–	63 354
Накопичений знос	(34 936)	(4 217)	(2 710)	–	(41 863)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	14 517	6 590	384	–	21 491

Основні ліцензії Групи станом на 31 грудня:

Серія і номер	Покриття	Ліцензія	Дата початку	Дата закінчення	Чиста балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	Чиста балансова вартість на 31 грудня 2017 р.
ДЛ 000155	Регіональна	Надання послуг фіксованого міжнародного та міжміського телефонного зв'язку	2 квітня 2016 року	1 квітня 2021 року	2 545	3 635
ДЛ 000735	Регіональна	Надання послуг фіксованого місцевого телефонного зв'язку	30 листопада 2016 року	29 листопада 2021 року	21	30
ДЛ 000736	Регіональна	Надання послуг фіксованого місцевого телефонного зв'язку	30 листопада 2016 року	29 листопада 2021 року	116	156

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)****(у тисячах гривень)****12. Товарно-матеріальні запаси**

Нижче представлені товарно-матеріальні запаси:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Товари	2 603	2 088
Малоцінні та швидкозношувані предмети	1 793	884
Інші запаси	1 088	413
Запасні частини	613	417
Паливо	133	144
Всього товарно-матеріальних запасів	6 230	3 946

Протягом 2018 року 9 528 тис. грн. (2017: 8 432 тис. грн.) товарно-матеріальних запасів були визнані як витрати. Деталі даних витрат наступні:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Утримання приміщень та транспортних засобів	(4 652)	(4 187)
Собівартість клієнтського обладнання	(2 475)	(2 782)
Витрати на маркетинг	(464)	(185)
Обслуговування мережі	(294)	(89)
Професійні витрати	(2)	(11)
Охорона	-	(2)
Інші витрати	(1 641)	(1 176)
Всього	(9 528)	(8 432)

Сума списання (уцінки) товарно-матеріальних запасів, визнана як витрати у 2018 році становила 1 208 тис. грн. (2017: 183 тис. грн.).

13. Інші оборотні активи

Нижче представлені інші оборотні активи:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
ПДВ до отримання	6 131	3 301
Інші податки та обов'язкові платежі	91	115
Всього інших оборотних активів	6 222	3 416

14. Торгова та інша дебіторська заборгованість

Нижче представлена торгова та інша дебіторська заборгованість:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Дебіторська заборгованість		
Торгова дебіторська заборгованість	106 277	99 218
Резерв під зменшення корисності	(39 464)	(25 689)
Торгова дебіторська заборгованість – чиста сума	66 813	73 529
Інша фінансова дебіторська заборгованість		
Інша фінансова дебіторська заборгованість	29 498	85 381
Резерв під зменшення корисності	(762)	(762)
Інша фінансова дебіторська заборгованість – чиста сума	28 736	84 619
Всього торгової та іншої дебіторської заборгованості	95 549	158 148

На звітну дату торгова та інша дебіторська заборгованість була деномінована в наступних валютах:

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)

(у тисячах гривень)

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Українська гривня	82 613	138 649
Долари США	8 264	14 289
Євро	4 672	5 210
Торгова та інша дебіторська заборгованість	95 549	158 148

У сумі резерву під зменшення корисності торгової та іншої дебіторської заборгованості відбулися наступні зміни:

	2018 р.	2017 р.
Станом на 1 січня	(26 451)	(17 337)
Ефект від прийняття нових стандартів	(14 451)	-
Нараховано резерву протягом року (Примітка 28)	(10 777)	(13 546)
Об'єднання бізнесу (Примітка 7)	(568)	-
Суми, списані протягом року як безнадійні	12 021	4 432
Станом на 31 грудня	(40 226)	(26 451)

Аналіз кредитної якості дебіторської заборгованості по основній діяльності та іншої дебіторської заборгованості представлений нижче:

	31 грудня 2018 р.		31 грудня 2017 р.	
	Торгова дебіторська заборго- ваність	Інша дебіторська заборго- ваність	Торгова дебіторська заборго- ваність	Інша дебіторська заборго- ваність
Непрострочена і незнецінена дебіторська заборгованість:				
- Абонентів – юридичних осіб	11 104	-	17 309	-
- Абонентів – фізичних осіб	-	-	7 439	-
- Операторів	17 541	-	16 417	-
- Інших	4	3 179	3	60 329
Всього непростроченої і незнеціненої дебіторської заборгованості	28 649	3 179	41 168	60 329
Прострочені та знецінені статті дебіторської заборгованості (валова сума):				
- less than 30 days	17 369	-	-	-
- 31-60 днів	11 700	1 266	14 108	-
- 61-90 днів	4 291	-	7 441	-
- 91-180 днів	6 442	-	8 106	-
- 181-270 днів	5 071	-	6 268	-
- 271-360 днів	4 992	-	4 222	-
- понад 360 днів	27 763	25 053	17 905	25 052
Всього простроченої і знеціненої дебіторської заборгованості	77 628	26 319	58 050	25 052
Резерв під зменшення корисності	(39 464)	(762)	(25 689)	(762)
Всього	66 813	28 736	73 529	84 619

У Групі відсутня значна концентрація кредитного ризику, оскільки клієнтська база Групи є високодиверсифікованою і керівництво здійснює регулярний моніторинг здатності клієнтів погасити їх заборгованість.

Також Група має довгострокову торгову дебіторську заборгованість, яка представляє собою довгострокову частину дебіторської заборгованості за продане в розстрочку клієнтське обладнання, і яка оцінюється за амортизованою вартістю (дисконтується). Станом на 31 грудня 2018 року довгострокова торгова дебіторська заборгованість становила 3 340 тис. грн. (31 грудня 2017 року: 1 465 тис. грн).

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)**

(у тисячах гривень)

15. Передоплати

Нижче представлені передоплати:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Передоплати	14 890	10 304
Компенсація завданих збитків	-	47
Всього передоплат	14 890	10 351

16. ОВДП

28 вересня 2018 року ММДС (дочірнє підприємство Компанії на той момент) придбало доларові облігації внутрішньої державної позики (т.зв. «ОВДП»), емітовані у доларах США, з номінальною ціною 1 000 доларів США за 1 ОВДП. Сума, заплачена за придбані ОВДП, становила 149 216 тис. грн. У листопаді 2018 р., коли відбулося влиття ММДС у Компанію, ці ОВДП стали частиною поточних активів Компанії.

Деталі придбання станом на 28 вересня 2018 р. наступні:

Код ОВДП	Номінальний купон, % річних	Ефективна ставка відсотку, %	Кількість, шт.	Загальна номінальна ціна, тис. дол. США	Строк погашення
UA4000201453	н.д.	4,19%	250	2 500	19 червня 2019 р.
UA4000198469	5,34%	4,50%	280	2 800	10 липня 2019 р.
Всього			530	5 300	

Цей фінансовий інструмент оцінюється методом амортизованої вартості. Станом на 31 грудня 2018 р. вартість цих ОВДП була наступною:

Код ОВДП	Вартість, тис. дол. США	Вартість, тис. грн.
UA4000201453	2 449	67 810
UA4000198469	2 816	77 963
Всього	5 265	145 773

Також протягом 2018 року були нараховані наступні доходи та витрати:

Стаття доходу/витрат	Вартість, тис. дол. США	Вартість, тис. грн.
Процентні доходи	68	1 903
Ефект дисконтування, дохід/(витрати)	(8)	(228)
Прибуток/(збиток) від курсової різниці	n/a	(3 229)
Всього	60	(1 554)

17. Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на звітну дату грошові кошти та їх еквіваленти були наступними:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Залишки на поточних банківських рахунках	131 795	14 508
Короткострокові депозити	150 000	-
Всього грошових коштів та еквівалентів	281 795	14 508

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)

(у тисячах гривень)

У 2018 році відсотки по залишкам на поточних банківських рахунках були фіксованими, зі ставкою від 9,5% до 11% (2017: від 8,5% до 9%).

Короткострокові депозити складаються з депозиту в Альфа-банку з відсотковою ставкою 19,5% річних та строком погашення 01 квітня 2019 р. Цей депозит був повністю погашений на цю дату.

Станом на звітну дату грошові кошти та їх еквіваленти були деноміновані в таких валютах:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Українські гривні	267 856	5 744
Євро	3 472	4 700
Долари США	10 467	4 064
Всього грошових коштів та еквівалентів	281 795	14 508

Грошові кошти та їх еквіваленти станом на 31 грудня 2018 та 2017 років не були простроченими чи знеціненими.

18. Акціонерний капітал

	Кількість акцій, шт.	Акціонерний капітал
Станом на 31 грудня 2017 р.	85 243 867	852 439
Станом на 31 грудня 2018 р.	85 243 867	852 439

Станом на 31 грудня 2018 року авторизований та повністю оплачений акціонерний капітал складав 85 243 867 звичайних акцій (31 грудня 2017 року: 85 243 867) з номінальною вартістю 10 гривень за акцію.

Прибуток на акцію:

Рік	Середньорічна кількість акцій, шт.	(Збиток)/ прибуток, тисяч гривень	(Збиток)/ прибуток на 1 акцію, гривень
2017	85 243 867	9 777	0,1147
2018	85 243 867	4 887	0,058

Дочірні компанії Групи розподіляють отриманий прибуток як дивіденди або переводять його в резерви на підставі їх фінансової звітності, підготовленої відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

19. Резерв переоцінки

Зміни у резерві переоцінки були наступними:

Залишок на 1 січня 2017	394 320
Інший сукупний дохід за рік (переоцінка активів у зоні АТО)	(28 035)
Рекласифікація до непокритих збитків	(47 298)
Залишок на 31 грудня 2017	318 987
Об'єднання бізнесу (Примітка 7)	1 900
Інший сукупний дохід за рік (переоцінка основних засобів)	(310)
Рекласифікація до непокритих збитків	(46 493)
Залишок на 31 грудня 2018	274 084

Сума рекласифікації з резерву переоцінки до непокритих збитків дорівнює різниці між амортизацією на дооцінений актив і амортизацією, визначеною на основі собівартості цього актива (згідно з МСБО 12.64).

20. Позики

31 грудня 31 грудня

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)

(у тисячах гривень)

	2018 р.	2017 р.
Довгострокові позики		
Інші довгострокові позики	2 443	2 416
Мінус поточна частина довгострокових позик	(960)	(1 063)
Всього довгострокові позики	1 483	1 353
Поточні позики		
Поточна частина довгострокових позик	960	46 791
Нараховані відсотки за банківським кредитом (Примітка 8)	-	35
Всього поточні позики	960	46 826
Всього позик	2 443	48 179

Ефективна відсоткова ставка по банківському кредиту, деномінованому в українській гривні, розкрита в Примітці 8.

Нижче вказані терміни погашення довгострокових позик Групи:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Довгострокові позики з терміном погашення:		
- Від 1 до 2 років	352	445
- Від 2 по 5 років	1 117	863
- Понад 5 років	14	45
Всього позик	1 483	1 353

Станом на 31 грудня 2017 року позики в загальній сумі 45 728 тис. грн. були забезпечені основними засобами (Примітка 9). Станом на 31 грудня 2018 року не було основних засобів в заставі, оскільки кредит був повністю погашений в лютому 2018 року.

21. Інші зобов'язання

Інші зобов'язання представлені нижче:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Нарахування по невикористаним відпусткам	10 076	13 264
Нараховані премії	16 923	9 371
Всього інших зобов'язань	26 999	22 635

22. Орендні зобов'язання

Орендні зобов'язання представлені нижче:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Довгострокові	267 745	-
Короткострокові	62 405	-
Всього орендних зобов'язань	330 150	-

У 2018 році процентні витрати по орендним зобов'язанням становили 62 973 тис. грн. (2017: 0 тис. грн.).

У 2018 році загальний обсяг відтоку грошових коштів за оренду становив 71 073 тис. грн. (2017: 0 тис. грн.), зокрема 3 272 тис. грн. щодо короткострокової оренди (2017: 0 тис. грн.), 4 828 тис. грн. (2017: 0 тис. грн.) щодо оплати тіла орендних зобов'язань та 62 973 тис. грн. (2017: 0 тис. грн.) щодо оплати відсотків орендних зобов'язань.

23. Торгова та інша кредиторська заборгованість

Нижче наведена кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
--	----------------------	----------------------

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)**

(у тисячах гривень)

Торгова кредиторська заборгованість

Торгова кредиторська заборгованість	19 310	45 312
Нараховані витрати	11 785	9 051
Кредиторська заборгованість за придбання основних засобів та нематеріальних активів	23 362	23 447
Всього торгової кредиторської заборгованості	54 457	77 810

Інша кредиторська заборгованість

ПДВ до сплати	-	8 997
Заборгованість по розрахункам з працівниками	-	7 345
Всього іншої кредиторської заборгованості	-	16 342
Всього торгової на іншій кредиторській заборгованості	54 457	94 152

Станом на звітну дату торгова кредиторська заборгованість була деномінована в таких валютах:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Українська гривня	45 262	76 149
Євро	3 695	3 573
Долари США	4 783	13 553
Російські рублі	717	877
Всього торгової кредиторської заборгованості	54 457	94 152

24. Взаємозалік фінансових активів та фінансових зобов'язань

Валові суми фінансових активів і зобов'язань, які підлягають взаємозаліку, представлені в таблиці:

Станом на 31 грудня 2018 р.	Валова сума	Валова сума взаємозаліку, визнана в звітті про фінансовий стан	Чиста сума, представлена в звітті про фінансовий стан
Торгова та інша дебіторська заборгованість (Примітка 14)	97 500	(1 951)	95 549
Торгова та інша кредиторська заборгованість (Примітка 23)	(52 506)	1 951	(54 457)

Станом на 31 грудня 2017 р.	Валова сума	Валова сума взаємозаліку, визнана в звітті про фінансовий стан	Чиста сума, представлена в звітті про фінансовий стан
Торгова та інша дебіторська заборгованість (Примітка 14)	160 228	(2 080)	158 148
Торгова та інша кредиторська заборгованість (Примітка 23)	(96 232)	2 080	(94 152)

Фінансові активи та зобов'язання підлягають взаємозаліку у випадку, коли договори між Групою та контрагентом дозволяють розрахунок в результаті взаємозаліку відповідних фінансових активів та зобов'язань в разі узгодження такого взаємозаліку. У разі відсутності такого узгодження фінансові активи та зобов'язання погашаються в валових сумах. Основні угоди з взаємозаліком – це угоди з національними операторами.

25. Доходи майбутніх періодів

Доходи майбутніх періодів складаються з поточних та довгострокових.

Поточні доходи майбутніх періодів включають: i) разову плату за підключення, що включається до складу доходу протягом очікуваного строку відносин Групи з абонентом; ii) дохід від абонентів з річною платою за послуги, що надаються Групою, та включаються до складу доходу рівномірно протягом року; iii) короткострокову частину

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)

(у тисячах гривень)

компенсації, отриманої від українських мобільних операторів на конверсію частини частот у діапазоні 2,5-2,7 ГГц (згідно з планом конверсії). Зміни в розрізі цих категорій були наступними:

	Разова плата за підключення	Річна абонентська плата	Компенсація на конверсію (короткострокова частина)	Всього
Станом на 1 січня 2017 р.	13 642	484	-	
Визнано протягом року	2 674		-	
Віднесено до складу доходу	(7 835)	(484)	-	
Станом на 31 грудня 2017 р.	8 481		-	
Зміна в облікових оцінках	7 433		-	
Об'єднання бізнесу (Примітка 7)	-		17 098	
Визнано протягом року	242		2 339	
Віднесено до складу доходу	(5 445)		-	
At 31 December 2018	10 711		19 437	

Зміна в облікових оцінках стосується зміни у очікуваному періоді відносин з клієнтом (Примітка 4).

Довгострокові доходи майбутніх періодів – це цільове фінансування, отримане на конверсію частини частот у діапазоні 2,5-2,7 ГГц, яке має бути витрачене у майбутньому (згідно з планом конверсії) (Примітка 7).

26. Фінансові інструменти

Фінансові активи та фінансові зобов'язання станом на 31 грудня були наступними:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
ФІНАНСОВІ АКТИВИ		
Боргові інструменти за амортизованою вартістю:		
Торгова та інша дебіторська заборгованість (Примітка 14)	95 549	158 148
ОВДП (Примітка 16)	145 773	-
Всього фінансових активів	241 322	158 148

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Інші фінансові зобов'язання за амортизованою вартістю, інші, ніж позики:		
Торгова та інша кредиторська заборгованість (Примітка 23)	54 457	94 152
Інша поточна заборгованість	70 072	-
Орендні зобов'язання (Примітка 22)	330 150	-
Всього інших фінансових зобов'язань	454 679	94 152

27. Дохід

Нижче представлений аналіз доходу за категоріями:

	2018 р.	2017 р.
Дохід від надання послуг оптовим клієнтам	190 495	185 223
Дохід від надання послуг роздрібним клієнтам:	184 850	217 538

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)****(у тисячах гривень)**

- Телефонія		
- Широкосмуговий доступ до Інтернету	148 341	139 149
- Передача даних	18 887	16 067
- IPTV	6 533	7 692
- Обслуговування телекомунікаційних мереж	28 941	7 990
- Інші доходи	58 383	42 479
Всього доходу	636 430	616 138

Аналіз доходу по регіонам представлений нижче:

	2018 р.	2017 р.
Виручка від продажу на внутрішньому ринку	532 063	509 398
Виручка від продажу на зарубіжному ринку	104 367	106 740
Всього доходу	636 430	616 138

Група визнає додаткові витрати на отримання договорів з клієнтами як актив, якщо вона сподівається відшкодувати ці витрати. Серед таких витрат є частина комісійної винагороди агентам та частина оренди кол-центру, які напряму стосуються отримання нових клієнтів. Ці витрати представлені у групі «Телекомунікаційне обладнання та мережеві комутатори», яка є частиною основних засобів (Примітка 9).

У 2018 році таких витрат було 282 тис. грн (2017: 0 тис. грн.). Вони амортизуються за прямолінійним методом протягом очікуваного періоду відносин з клієнтом.

У 2018 році відповідна амортизація становила 21 тис. грн (2017: 0 тис. грн.).

Також Група визнає активом витрати, понесені при виконанні договору з клієнтом. Це наступні витрати на підключення (які напряму стосуються відповідного договору). Зокрема, у 2018 році таких витрат було 1 120 тис. грн (2017: 0 тис. грн.). У 2018му році амортизації цього активу не було. Ці витрати представлені у групі «Телекомунікаційне обладнання та мережеві комутатори», яка є частиною основних засобів (Примітка 9).

28. Операційні витрати, чиста сума

	2018 р.	2017 р.
Витрати на персонал, включаючи податки на заробітну плату	(222 681)	(179 294)
Амортизація (Примітки 9,10,11)	(109 274)	(88 256)
Витрати на взаємоз'єднання	(93 603)	(83 493)
Утримання приміщень та транспортних засобів	(38 828)	(35 888)
Оренда каналів	(33 675)	(68 499)
Обслуговування мережі	(13 408)	(14 156)
Знецінення торгової та іншої дебіторської заборгованості (Примітка 14)	(10 777)	(13 546)
Оренда кол-центру	(8 913)	(9 798)
Професійні витрати	(6 911)	(15 972)
Охорона	(5 498)	(4 995)
Собівартість телевізійного контенту	(5 188)	(6 343)
Знецінення необоротних активів	(5 035)	(7 348)
Витрати на маркетинг	(3 571)	(3 411)
Короткострокова оренда	(3 272)	-
Операційна оренда приміщень, землі і обладнання	-	(44 014)
Собівартість клієнтського обладнання	(2 475)	(2 782)
Комісійні винагороди агентам	(2 167)	(2 518)
Списання (уцінка) товарно-матеріальних запасів (Примітка 12)	(1 208)	(183)
Інші витрати	(31 109)	(19 336)
Інші операційні доходи	2 045	539
Всього операційних витрат, чиста сума	(595 548)	(599 293)

До складу витрат на персонал в 2018 році включені витрати по єдиному соціальному внеску в розмірі 34 101 тис. грн. (2017 рік: 26 712 тис. грн.).

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)

(у тисячах гривень)

29. Фінансові доходи та витрати, чиста сума

	2018 р.	2017 р.
Процентні доходи	38 357	1 422
Процентні витрати:		
- банківські позики	(1 105)	(9 144)
- орендні зобов'язання	(62 973)	-
- ефект дисконтування по довгостроковим зобов'язанням	-	(488)
Інші фінансові витрати	(8 321)	(1 132)
Всього фінансових доходів і витрат, чиста сума	(34 042)	(9 342)

30. Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток складаються з таких компонентів:

	2018 р.	2017 р.
Витрати з поточного податку на прибуток	-	-
(Дохід)/витрати з відстроченого податку на прибуток	(1 802)	(1 763)
(Дохід)/витрати з податку на прибуток	(1 802)	(1 763)

Інший сукупний дохід	2018 р.	2017 р.
Ефект відстроченого податку на прибуток в результаті переоцінки основних засобів	(349)	6 155
Витрати з податку на прибуток	(349)	6 155

Прибутки Групи підлягають оподаткуванню податком на прибуток в Україні.

В 2018 році податок на прибуток підприємств в Україні стягувався з суми оподатковуваного доходу за вирахуванням витрат, що зменшують оподатковувану базу, за ставкою 18% (2017 рік: 18%).

Звірка очікуваного і фактичного податку на прибуток представлена нижче:

	2018 р.	2017 р.
Прибуток/(збиток) до оподаткування, в тому числі:		
Прибуток/(збиток) до оподаткування	3 085	8 014
Витрати з податку на прибуток за ставкою 18%	(555)	(1 443)
Вплив статей, що не враховуються або не включаються для цілей оподаткування:		
Витрати, які не включаються до витрат у податковому обліку	(247)	(251)
Інші різниці між очікуваним та фактичним податком на прибуток	2 604	3 457
(Дохід)/витрати з податку на прибуток	1 802	1 763

	31 грудня 2018 р.	Віднесено до прибутку або збитку	Віднесено до іншого сукупного доходу	31 грудня 2017 р.
Вплив тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування				
Дебіторська заборгованість	7 105	2 804	-	4 301
Торгова та інша кредиторська заборгованість	96	(517)	-	614
Накопичені податкові збитки	46 942	(8 146)	-	55 088
Вплив тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування				
Основні засоби	(47 591)	9 255	(349)	(56 497)
Нематеріальні активи	(1 634)	(1 594)	-	(40)
Визнане відстрочене податкове	4 918	1 802	(349)	3 466

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)****(у тисячах гривень)**

(зобов'язання)/актив				
	31 грудня 2017 р.	Віднесено до прибутку або збитку	Віднесено до іншого сукупного доходу	31 грудня 2016 р.
Вплив тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування				
Нематеріальні активи (а)	–	(518)	–	518
Дебіторська заборгованість	4 301	4 301	–	–
Інші нефінансові зобов'язання	–	(175)	–	175
Торгова та інша кредиторська заборгованість	614	263	–	351
Доходи майбутніх періодів	–	(3 283)	–	3 283
Накопичені податкові збитки	55 088	(7 228)	–	62 316
Вплив тимчасових різниць які збільшують суму оподаткування				
Основні засоби	(56 497)	8 443	6 155	(71 095)
Нематеріальні активи	(40)	(40)	–	–
Визнане відстрочене податкове (зобов'язання)/актив	3 466	1 763	6 155	(4 452)

Причини тимчасових різниць були наступними:

Основні засоби та нематеріальні активи – відмінності в методах амортизації, термінах корисного використання та в зміні балансової вартості в результаті переоцінки основних засобів;

Інші нефінансові зобов'язання, торгова та інша дебіторська заборгованість, торгова та інша кредиторська заборгованість та доходи майбутніх періодів – відмінності в періоді визнання;

Накопичені податкові збитки – включають відстрочений податковий актив визнаний щодо накопичених ПрАТ «Фарлеп-Інвест» станом на 31 грудня 2018 року податкових збитків в сумі 260 791 тис. грн. В 2017 році Група визнала відстрочений податковий актив в сумі 60 003 тис. грн. щодо накопичених податкових збитків, з яких 8 146 тис. грн. було використано в 2018 році.

Компанія не визнала відстрочений податок, пов'язаний з її інвестиціями у дочірнє підприємство, оскільки вона не може контролювати терміни та реалізацію цієї тимчасової різниці.

31. Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики

Податкове законодавство. Податкове і митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється. Відповідні органи можуть не погодитися з тлумаченням цього законодавства керівництвом Групи і його застосування в ході діяльності Групи, і існує можливість того, що операції і діяльність, які в минулому не оскаржувались, будуть оскаржені. В результаті податковими органами можуть бути нараховані додаткові суми податків, штрафів та пені.

Відповідні органи мають право перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх завершення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

Судові процедури. Час від часу Група стає стороною судових розглядів і позовів. Керівництво вважає, що станом на 31 грудня 2018 року Група не понесе істотних збитків внаслідок неврегульованих судових розглядів.

Зобов'язання по капітальним видаткам і зобов'язання по закупівлям. Станом на 31 грудня 2018 року Група не має істотних договірних зобов'язань за капітальними видатками та істотних зобов'язань із закупівель.

Активи, передані в заставу, та активи з обмеженим використанням. Станом на звітну дату Група передала в заставу такі активи:

31 грудня 2018 р.		31 грудня 2017 р.	
Активи в заставі	Відповідне зобов'язання	Активи в заставі	Відповідне зобов'язання
–	–	192 609	45 728

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)****(у тисячах гривень)****Основні засоби (Примітка 9)**

Дотримання особливих умов. Група може мати певні особливі умови договору, в основному пов'язані з договорами позик. Недотримання цих умов може призвести до негативних наслідків для Групи, включаючи зростання вартості позик, оголошення дефолту та вимоги негайного повернення позик. Станом на 31 грудня 2018 Група виконувала вказані вимоги.

32. Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками в Компанії здійснюється централізовано щодо фінансових ризиків, які включають ринковий ризик (валютний ризик і ризик процентної ставки), кредитний ризик і ризик ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику і встановлення контролю над тим, щоб ці ліміти не перевищувались.

Кредитний ризик. Кредитний ризик пов'язаний з наданням Компанією послуг на кредитних умовах, а також з іншими операціями з контрагентами, які призводять до виникнення фінансових активів, в основному, в результаті продажу товарів і послуг. Згідно з українським законодавством, послуги фіксованого телефонного зв'язку повинні надаватися на кредитних умовах; при цьому по відношенню до інших телекомунікаційних послуг обмеження не встановлені.

Максимальна сума, що підпадає під кредитний ризик за класами активів Компанії, дорівнює балансовій вартості фінансових активів у звіті про фінансовий стан:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Торгова та інша дебіторська заборгованість (Примітка 14)		
- Торгова дебіторська заборгованість по основній діяльності	66 813	73 529
- Інша дебіторська заборгованість	28 736	84 619
Грошові кошти та їх еквіваленти (Примітка 17)		
- Грошові кошти та їх еквіваленти	281 795	14 508
Загальна максимальна сума, яка підпадає під кредитний ризик	377 347	172 656

Концентрація кредитного ризику. Компанія не встановлює ліміти щодо суми ризику, пов'язаного з окремими клієнтами (контрагентами) або групами клієнтів (контрагентів), оскільки характер телекомунікаційних послуг передбачає вкрай незначну концентрацію кредитного ризику: станом на 31 грудня 2018 року загальна сума дебіторської заборгованості від 10 найбільших клієнтів склала 19 617 тис. грн. (31 грудня 2017 року: 22 264 тис. грн.), що становить 29% (31 грудня 2017 року: 30%) від загальної суми торгової дебіторської заборгованості. При цьому максимальна сума заборгованості від одного контрагента на 31 грудня 2018 року становила 3 113 тис. грн. (31 грудня 2017 року: 3 022 тис. грн.). Дана дебіторська заборгованість відноситься до оптових дебіторів (операторів). Залишок торгової дебіторської заборгованості на 31 грудня 2018 року в загальній сумі 47 196 тис. грн. (31 грудня 2017 року: 51 268 тис. грн.) розподілено між приблизно 317 тис. роздрібних клієнтів (31 грудня 2017 року: понад 470 тис. роздрібних клієнтів).

Компанія вживає активних заходів для контролю щодо дотримання строків погашення дебіторської заборгованості від клієнтів. У Фінансовій дирекції Компанії створено спеціальний Відділ кредитного контролю, в обов'язки якого входить моніторинг прийнятного рівня кредитного ризику.

Крім того, керівництво аналізує терміни виникнення торгової дебіторської заборгованості і контролює прострочені суми, включаючи розробку програм реструктуризації.

У більшості випадків клієнти зобов'язані здійснювати платежі протягом 20 днів після того, як послуги були їм надані Компанією. Після закінчення 20-денного терміну Компанія починає використовувати механізми, передбачені законодавством України, а також застосовувати процедури, спрямовані на повернення дебіторської заборгованості. Такі механізми включають, крім іншого, судові процеси, залучення зовнішніх спеціалізованих колекторських організацій для повернення заборгованості і переговори про реструктуризацію заборгованості.

Ринковий ризик. Компанії властивий ринковий ризик. Ринкові ризики виникають у зв'язку з відкритими позиціями (а) іноземних валют, (б) процентними активами та зобов'язаннями, (с) пайовими інвестиціями, які великою мірою залежать від загальних та конкретних ринкових змін. Керівництво встановлює прийнятний рівень ризику, який відстежується щодня. Однак застосування такого підходу не запобігає збиткам понад встановлений рівень в разі значних ринкових змін.

Валютний ризик. Компанії властивий вплив валютного ризику, оскільки її монетарні активи та зобов'язання або безпосередньо деноміновані в іноземній валюті (переважно в доларах США і євро), або їх еквівалент в українській гривні схильний до впливу динаміки валютного курсу.

В представленій нижче таблиці наведено чутливість прибутку до оподаткування Компанії (у зв'язку зі змінами у

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)

(у тисячах гривень)

справедливій вартості монетарних активів та зобов'язань) до можливої зміни обмінних курсів, за умови незмінності інших величин:

	2018 р.		2017 р.	
	Курс гривні знецінився/ укріпився на	Збільшення/ (зменшення) прибутку до оподаткування	Курс гривні знецінився/ укріпився на	Збільшення/ (зменшення) прибутку до оподаткування
Долари США	10%	1 395	10%	480
Євро	10%	445	10%	634
Російські рублі	10%	(72)	10%	(88)

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство може стикатися з труднощами при виконанні фінансових зобов'язань. Компанія щодня піддається цьому ризику в зв'язку з вимогами щодо використання її вільних грошових коштів. Що стосується політики, то управління ліквідністю здійснюється кінцевою материнською компанією. У випадку недостатньої чи надмірної ліквідності окремих юридичних осіб Група СКМ переміщує ресурси та кошти між компаніями Групи СКМ для досягнення оптимального фінансування бізнес-потреб кожного суб'єкта господарювання. Керівництво аналізує помісячні прогнози грошових потоків Компанії, а також звіти по грошовим потокам і касовій позиції за тиждень.

Управління ризиком ліквідності передбачає використання процедур бюджетування грошових потоків і контролю помісячних бюджетів, відповідальність за які покладена на власників бюджетів, і проведення щомісячного детального аналізу виконання бюджету, відповідальність за який покладено на керівництво.

Відповідальність за аналіз і управління щоденною ліквідністю Компанії несе Казначейство в складі Фінансової дирекції. Казначейство готує помісячні прогнози грошових коштів, контролює отримання коштів і щодня встановлює ліміти витрат грошових коштів, про що повідомляє підрозділи Компанії. Крім того, Казначейство постійно контролює наявність кредитного фінансування, наприклад, овердрафту, достатнього для забезпечення потреб Компанії.

Компанія використовує спеціальну контрольну форму, яка встановлює порядок прийняття нових зобов'язань (договору і замовлення на закупівлі) і виконання таких зобов'язань (дозволу на оплату), для того щоб всі потенційні зобов'язання Компанії затверджувалися представником Фінансової дирекції, а суттєві операції затверджувалися Генеральним директором (договори на суму понад 10 тис. грн.). Одним з фінансових критеріїв видачі дозволу є вплив потенційного зобов'язання на ліквідність Компанії.

Нижче в таблиці показані фінансові зобов'язання Компанії станом на 31 грудня 2018 року в розрізі термінів погашення у відповідності до умов договорів. Суми, показані в таблиці, – це недисконтовані грошові потоки згідно з договорами, в тому числі загальна сума фінансових зобов'язань (до вирахування майбутніх фінансових витрат). Якщо сума до сплати не є фіксованою, то сума, яка підлягає розкриттю, визначається, виходячи з умов, які існують станом на кінець звітного періоду. Виплати в валюті перераховуються за офіційними курсами, встановленими Національним банком України на кінець звітного періоду.

Нижче представлений аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення на 31 грудня 2018 року:

	На вимогу і до 3 місяців	3-12 місяців	12 місяців –5 років	Понад 5 років	Всього
Орендні зобов'язання	16 764	45 641	186 734	81 011	330 150
Зобов'язання з фінансової допомоги	626	224 685	293	1 190	226 794
Торгова та інша кредиторська заборгованість (Примітка 23)	52 842	1 615	-	-	54 457
Всього майбутніх платежів в тому числі майбутніх виплат основної суми зобов'язань і відсотків по ним	70 232	271 941	187 027	82 201	611 401

Нижче представлений аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення на 31 грудня 2017 року:

	На вимогу і до 3 місяців	3-12 місяців	12 місяців –5 років	Понад 5 років	Всього
Процентні кредити та позики	45 762	-	-	-	45 762
Зобов'язання з фінансової допомоги	693	224 721	646	708	226 768
Торгова та інша кредиторська заборгованість (Примітка 23)	90 113	4 039	-	-	94 152

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»**Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)**

(у тисячах гривень)

Всього майбутніх платежів в тому числі
майбутніх виплат основної суми
зобов'язань і відсотків по ним

136 568

228 760

646

708

366 682

Процентний ризик. Компанія підпадає під ризик у зв'язку з впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на її фінансовий стан та грошові потоки.

Ризик зміни процентної ставки, на який наражається Компанія, пов'язаний з короткостроковими позиками. Позики, залучені за змінною процентною ставкою, піддають Компанію ризику процентної ставки грошових потоків; позики, залучені за фіксованою процентною ставкою, піддають Компанію ризику зміни справедливої вартості процентної ставки. Станом на 31 грудня 2017 року 100% позик були з фіксованою процентною ставкою.

У Компанії немає офіційно оформленої політики та процедур з управління ризиком процентної ставки, оскільки керівництво вважає цей ризик незначним для діяльності Компанії. Однак Компанія контролює процентні ставки за своїми фінансовими інструментами. В Примітках 8 та 20 показані номінальні та ефективні процентні ставки, структура позик, деномінованих в гривнях.

33. Управління капіталом

Метою Групи при управлінні капіталом є забезпечення подальшої роботи Групи в якості безперервно діючого підприємства, щоб приносити прибуток акціонерам і вигоди іншим зацікавленим сторонам, а також підтримувати оптимальну структуру капіталу для зменшення його вартості. Для підтримки або коригування структури капіталу Група може коригувати суму дивідендів, що виплачуються акціонерам, повертати капітал акціонерам, випускати нові акції або продавати активи для зменшення суми боргу.

Група встановила певні цільові фінансові показники і коефіцієнти покриття, які контролює на кварталній та річній основі, також вона може коригувати свою політику управління капіталом і показники в зв'язку із зміною операційної діяльності, настроїв учасників ринку або стратегії розвитку. В даний час управління капіталом Групи здійснюється не на підставі даної фінансової звітності. Група використовує окрему фінансову звітність своїх дочірніх компаній, підготовлену відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності. Протягом року не було ніяких змін в підходах Групи до управління капіталом. Група ще не визначила оптимальну для себе політику управління капіталом.

34. Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість – це сума, на яку можна обміняти фінансовий інструмент при здійсненні поточної операції між двома зацікавленими непов'язаними сторонами, за винятком випадків примусового продажу або ліквідації. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є котирування фінансового інструменту на активному ринку.

Група визначила розрахункову справедливую вартість фінансових інструментів, виходячи з наявної ринкової інформації, якщо така існує, з використанням відповідних методик оцінки. Однак для інтерпретації ринкової інформації з метою визначення розрахункової справедливої вартості необхідні суб'єктивні судження. В Україні все ще спостерігаються деякі явища, властиві ринку, що розвивається, а економічні умови продовжують обмежувати рівень активності на фінансових ринках. Ринкові котирування можуть бути застарілими або відображати операції продажу за вимушено низькою ціною, яка є, таким чином, справедливою вартістю фінансових інструментів. При визначенні ринкової вартості фінансових інструментів керівництво використовувало всю наявну ринкову інформацію.

35. Події після закінчення звітного періоду

12 лютого 2019 р. Група отримала фінансову допомогу від материнської компанії в сумі 69 788 тис. грн.

Починаючи з 01 січня 2019 р. Група отримала операційний контроль над ТОВ «Діджітал Скрінз».

10 квітня 2019 року Група продала свою дочірню компанію ПрАТ «Світ».

36. EBITDA

	2018 р.	2017 р.
Операційний прибуток	40 882	16 845
Амортизація	109 275	88 256
Знецінення необоротних активів	5 035	7 348
Інші (доходи)/витрати, чиста сума	8 236	7 774

ПрАТ «Фарлеп-Інвест»

Примітки до консолідованої фінансової звітності (продовження)
(у тисячах гривень)

EBITDA	163 428	120 223
--------	---------	---------
